

Halsuan kunnan hallintosääntö

Sisällysluettelo

I OSA Hallinnon ja toiminnan järjestäminen	7
1 luku Kunnan johtaminen.....	7
1 § Hallintosäännön soveltaminen.....	7
2 § Kunnan johtamisjärjestelmä.....	7
3 § Esittely kunnanhallituksessa.....	7
4 § Kunnanhallituksen puheenjohtajan tehtävät	7
5 § Kunnan viestintä	8
2 luku Toimielinorganisaatio	8
6 § Valtuusto	8
7 § Kunnanhallitus	8
8 § Tarkastuslautakunta.....	8
9 § Lautakunnat.....	8
10 § Kuntien yhteiset lautakunnat ja johtokunnat	8
11 § Vaalitoimielimet	9
12 § Vaikuttamistoimielimet	9
3 luku Henkilöstöorganisaatio	9
13 § Tulosalueet ja niiden jakaminen toimintayksiköiksi	9
14 § Henkilöstö- ja palveluorganisaatio	9
15 § Johtoryhmä	10
16 § Toimenkuvaukset	11
17 § Kunnanjohtaja.....	11
18 § Toimialajohtajat.....	11
19 § Tulosaluejohtajat.....	11
4 luku Konserniohjaus ja sopimusten hallinta.....	11
20 § Konsernijohto.....	11
21 § Konsernijohdon tehtävät ja toimivallan jako	12
22 § Sopimusten hallinta	12
5 luku Toimielinten tehtävät ja toimivallan jako	12
23 § Kunnanhallituksen tehtävät ja toimivalta.....	12
24 § Lautakuntien tehtävät ja toimivalta.....	15
25 § Toimivallan edelleen siirtäminen	20
26 § Toimivalta päättää asiakirjan antamisesta.....	20
27 § Asian ottaminen kunnanhallituksen tai lautakunnan käsiteltäväksi	20
28 § Ottokelpoisen päätöksen ilmoittaminen	20
6 luku Toimivalta henkilöstöasioissa.....	20
29 § Kunnanhallituksen yleistöimivalta henkilöstöasioissa	20
30 § Viran tai toimen perustaminen, lakkauttaminen sekä nimikkeen muuttaminen	20
31 § Virkasuhteen muuttaminen työsuhteeksi	21

32 § Kelpoisuusvaatimukset	21
33 § Haettavaksi julistaminen	21
34 § Palvelussuhteeseen ottaminen	21
35 § Ehdollisen valintapäätöksen vahvistaminen	22
36 § Virkaan ottaminen virkaan valitun irtisanouduttua ennen virantoimituksen alkamista	22
37 § Virka- ja työehtosopimuksen harkinnanvaraisten määräysten soveltaminen	23
38 § Viranhaltijan siirtäminen toiseen virkasuhteeseen	23
39 § Sivutoimet	23
40 § Viranhaltijan työ- ja toimintakyvyn selvittäminen	23
41 § Virantoimituksesta pidättäminen	23
42 § Virkasuhteen ja työsuhteen muuttaminen osa-aikaiseksi	23
43 § Lomauttaminen	23
44 § Palvelussuhteen päättyminen	24
45 § Menetettyjen ansioiden korvaaminen	24
46 § Palkan takaisinperiminen	24
7 luku Asiakirjahallinnon järjestäminen	24
47 § Kunnanhallituksen asiakirjahallinnon tehtävät	24
48 § Asiakirjahallintoa johtavan viranhaltijan tehtävät	24
49 § Lautakunnan/toimialan asiakirjahallinnon tehtävät	24
II OSA Talous ja valvonta	25
8 luku Taloudenhoito	25
50 § Talousarvio ja taloussuunnitelma	25
51 § Talousarvion täytäntöönpano	25
52 § Toiminnan ja talouden seuranta	25
53 § Talousarvion sitovuus	25
54 § Talousarvion muutokset	25
55 § Omaisuuden luovuttaminen ja vuokraaminen	26
56 § Poistosuunnitelman hyväksyminen	26
57 § Rahatoimen hoitaminen	26
58 § Maksuista päättäminen	26
59 § Asiakirjojen antamisesta perittävät maksut	26
9 luku Ulkoinen valvonta	26
60 § Ulkoinen ja sisäinen valvonta	26
61 § Tarkastuslautakunnan kokoukset	27
62 § Tarkastuslautakunnan tehtävät ja raportointi	27
63 § Sidonnaisuusilmoitukseen liittyvät tehtävät	27
64 § Tilintarkastusyhteisön valinta	27
65 § Tilintarkastajan tehtävät	27
66 § Tarkastuslautakunnan antamat tehtävät	27
67 § Tilintarkastuskertomus ja muu raportointi	28

10 luku Sisäinen valvonta ja riskienhallinta	28
68 § Kunnanhallituksen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävät	28
69 § Lautakunnan ja johtokunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävät	28
70 § Viranhaltijoiden ja esimiesten sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävät	28
71 § Sisäisen tarkastuksen tehtävät	29
III OSA Valtuusto	29
11 luku Valtuuston toiminta	29
72 § Valtuuston toiminnan järjestelyt	29
73 § Valtuustoryhmän muodostaminen ja valtuustoryhmän nimi	29
74 § Muutokset valtuustoryhmän kokoonpanossa	29
75 § Istumajärjestys	30
12 luku Valtuuston kokoukset	30
76 § Valtuuston varsinainen kokous ja sähköinen kokous	30
77 § Kokouskutsu	30
78 § Esityslista	30
79 § Sähköinen kokouskutsu	30
80 § Esityslistan ja liitteiden julkaiseminen kunnan verkkosivuilla	30
81 § Jatkokokous	31
82 § Varavaltuutetun kutsuminen	31
83 § Läsnäolo kokouksessa	31
84 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	31
85 § Kokouksen johtaminen	31
86 § Puheenjohtajan luovuttaminen varapuheenjohtajalle	32
87 § Tilapäinen puheenjohtaja	32
88 § Esteellisyys	32
89 § Asioiden käsittelyjärjestys	32
90 § Puheenvuorot	32
91 § Pöydällepano ja asian palauttaminen valmisteltavaksi	33
92 § Ehdotukset ja keskustelun päättäminen	33
93 § Ilman äänestystä syntyvän päätöksen toteaminen	33
94 § Äänestykseen otettavat ehdotukset	33
95 § Äänestystapa ja äänestysjärjestys	33
96 § Äänestyksen tuloksen toteaminen	34
97 § Toimenpidealoite	34
98 § Pöytäkirjan laatiminen ja tarkastaminen	34
99 § Päätösten tiedoksianto kunnan jäsenille	34
13 luku Enemmistövaali ja suhteellinen vaali	34
100 § Vaaleja koskevat yleiset määräykset	34
101 § Enemmistövaali	35
102 § Valtuuston suhteellisten vaalien vaalilautakunta	35

103 § Ehdokaslistojen laatiminen	35
104 § Ehdokaslistojen jättäminen ja vaalitoimituksen nimenhuuto	35
105 § Ehdokaslistojen tarkastus ja oikaiseminen	35
106 § Ehdokaslistojen yhdistelmä.....	35
107 § Suhteellisen vaalin toimittaminen.....	36
108 § Suhteellisen vaalin tuloksen toteaminen.....	36
14 luku Valtuutetun aloite- ja kyselyoikeus	36
109 § Valtuutettujen aloitteet.....	36
110 § Kunnanhallitukselle osoitettava kysymys	36
IV OSA Päätöksenteko- ja hallintomenettely	36
15 luku Kokousmenettely	36
111 § Määräysten soveltaminen	36
112 § Toimielimen päätöksentekotavat	37
113 § Sähköinen päätöksentekomenettely	37
114 § Kokousaika ja -paikka	37
115 § Kokouskutsu	37
116 § Sähköinen kokouskutsu	38
117 § Esityslistan ja liitteiden julkaiseminen kunnan verkkosivuilla.....	38
118 § Jatkokokous	38
119 § Varajäsenen kutsuminen.....	38
120 § Läsnäolo kokouksessa	38
121 § Kunnanhallituksen edustaja muissa toimielimissä	39
122 § Kokouksen julkisuus	39
123 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	39
124 § Tilapäinen puheenjohtaja	39
125 § Kokouksen johtaminen ja puheenvuorot.....	39
126 § Kokouskutsussa mainitsemattoman asian käsittely	39
127 § Esittely ja esittelijät	39
128 § Esteellisyys.....	40
129 § Pöydällepano ja asian palauttaminen valmisteltavaksi	40
130 § Ehdotukset ja keskustelun päättäminen	40
131 § Ilman äänestystä syntyvän päätöksen toteaminen	41
132 § Äänestykseen otettavat ehdotukset	41
133 § Äänestys ja vaali.....	41
134 § Pöytäkirjan laatiminen ja tarkastaminen	41
135 § Päätösten tiedoksianto kunnan jäsenelle.....	42
16 luku Luottamushenkilöiden palkkiot.....	42
136 § Luottamushenkilön oikeus palkkioon	42
137 § Kokouspalkkiot.....	43
138 § Kokouksen puheenjohtajan ja sihteerin palkkio	43

139 § Kokouspalkkion korottaminen	43
140 § Puheenjohtajan vuosipalkkio	43
141 § Toimituspäiväpalkkio	44
142 § Keskusvaalilautakunta	44
143 § Vaalilautakunnat ja vaalitoimikunta	44
144 § Muu luottamustehtävä	44
145 § Ansionmenetykskorvaus	44
146 § Matkakorvaus, päiväraha tms. korvaus	44
17 luku Muut määräykset	45
147 § Aloiteoikeus.....	45
148 § Aloitteen käsittely	45
149 § Aloitteen tekijälle annettavat tiedot.....	45
150 § Asiakirjojen allekirjoittaminen	45
151 § Todisteellisen tiedoksiannon vastaanottaminen	46
152 § Sijaisjärjestys	46
153 § Voimaantulo	46

Halsuan kunnan hallintosääntö

Hyväksytty 23.6.2021

Voimaantulo 1.8.2021

I OSA Hallinnon ja toiminnan järjestäminen

1 luku Kunnan johtaminen

1 § Hallintosäännön soveltaminen

Halsuan kunnan hallinnon ja toiminnan järjestämisessä sekä päätöksenteko- ja kokousmenettelyssä noudatetaan tämän hallintosäännön määräyksiä, ellei laissa ole toisin säädetty.

2 § Kunnan johtamisjärjestelmä

Valtuusto vastaa kunnan toiminnasta ja taloudesta, käyttää kunnan päätösvaltaa ja siirtää toimivaltaansa hallintosäännön määräyksillä.

Kunnanhallitus vastaa valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta.

Kunnanhallitus johtaa kunnan toimintaa, hallintoa ja taloutta. Kunnanhallitus vastaa kunnan toiminnan yhteensovittamisesta ja omistajaohjauksesta sekä kunnan henkilöstöpolitiikasta ja huolehtii kunnan sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä.

Kunnanjohtaja johtaa kunnanhallituksen alaisena kunnan hallintoa, taloudenhoitoa ja muuta toimintaa. Kunnanjohtaja vastaa asioiden valmistelusta kunnanhallituksen käsiteltäväksi.

Luottamushenkilötoimielimen päätösvalta on määritelty laissa tai säännöissä. Kunnanhallitus voi siirtää sille kuuluvaa toimivaltaa lautakunnalle tai viranhaltijalle ja lautakunta sille kuuluvaa päätösvaltaa viranhaltijalle, ellei voimassa olevasta lainsäädännöstä muuta johdu.

3 § Esittely kunnanhallituksessa

Kunnanhallituksen esittelijänä toimii kunnanjohtaja. Kunnanjohtajan ollessa poissa tai esteellinen, esittelijänä toimii hänen sijaisekseen määrätty.

4 § Kunnanhallituksen puheenjohtajan tehtävät

Kunnanhallituksen puheenjohtaja johtaa poliittista yhteistyötä, jota kunnanhallituksen tehtävien toteuttaminen edellyttää. Kunnanhallituksen puheenjohtajan muista tehtävistä määrätään hallintosäännössä.

Kunnanhallituksen puheenjohtaja vastaa kunnanjohtajan johtajasopimuksen valmistelusta.

5 § Kunnan viestintä

Kunnanhallitus johtaa kunnan viestintää ja tiedottamista kunnan toiminnasta. Kunnanhallitus hyväksyy yleiset ohjeet viestinnän ja tiedottamisen periaatteista sekä nimeää viestinnästä vastaavat viranhaltijat. Kunnanhallitus, lautakunnat, kunnanjohtaja sekä toimialojen johtavat viranhaltijat huolehtivat, että kunnan asukkaat ja palvelujen käyttäjät saavat riittävästi tietoja valmisteltavina olevista yleisesti merkittävistä asioista ja voivat osallistua ja vaikuttaa näiden asioiden valmisteluun. Viestinnässä käytetään selkeää ja ymmärrettävää kieltä ja otetaan huomioon kunnan eri asukasryhmien tarpeet.

2 luku Toimielinorganisaatio

6 § Valtuusto

Valtuustossa on 15 valtuutettua.

7 § Kunnanhallitus

Kunnanhallituksessa on yhdeksän (9) jäsentä, joista valtuusto valitsee kunnanhallituksen puheenjohtajan ja kaksi (2) varapuheenjohtajaa. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen.

Kunnanhallituksen toimikausi on kaksi (2) vuotta.

8 § Tarkastuslautakunta

Tarkastuslautakunnassa on viisi (5) jäsentä, joista valtuusto valitsee lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulee olla valtuutettuja. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen.

9 § Lautakunnat

Keskusvaalilautakunnassa on viisi (5) jäsentä ja heillä seitsemän (7) ei-henkilökohtaista varajäsentä. Rakennus- ja ympäristölautakunnassa on seitsemän (7) jäsentä ja henkilökohtaiset varajäsenet. Sivistys- ja hyvinvointilautakunnassa on seitsemän (7) jäsentä ja henkilökohtaiset varajäsenet. Suhteellisten vaalien vaalilautakunnassa on viisi (5) jäsentä ja henkilökohtaiset varajäsenet. Tarkastuslautakunnassa on viisi (5) jäsentä ja henkilökohtaiset varajäsenet.

Valtuusto valitsee lautakuntien jäsenistä puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen.

Lautakuntien toimikausi on vaalikausi (4 vuotta).

10 § Kuntien yhteiset lautakunnat ja johtokunnat

Kuntien yhteisistä lautakunnista päätetään yhteistoimintasopimuksin. Yhteisiä lautakuntia ovat

- Keski-Pohjanmaan alueen kuntien ja Pietarsaaren alueen yhteinen pelastuslautakunta
- Kokkolan kaupungin ympäristöterveyslautakunta
- Järviseudun jätelautakunta
- Kaustisen seutukunnan seutuvaltuusto
- Lestijärven maaseutulautakunta
- Perhonjokilaakson kansalaisopiston johtokunta

11 § Vaalitoimielimet

Keskusvaalilautakunnasta, vaalilautakunnista ja vaalitoimikunnista säädetään vaalilaissa.

12 § Vaikuttamistoimielimet

Kunnassa on nuorisovaltuusto, vanhus- ja vammaisneuvosto, joiden kokoonpanosta, asettamisesta ja toimintaedellytyksistä päättää kunnanhallitus.

3 luku Henkilöstöorganisaatio

Toimialat jakautuvat tulosalueisiin, jotka jakautuvat edelleen toimintayksiköihin.

Tässä luvussa on määräykset toimialueiden ja tulosalueiden johtajista, heidän johtamis- ja kehittämissäveltävistä ja sijaisistaan.

13 § Tulosalueet ja niiden jakaminen toimintayksiköiksi

Kunnan luottamushenkilöorganisaation muodostavat seuraavat toimialueet, joissa toimivat seuraavat toimielimet:

1 Hallinto- ja kehittämisspalvelut

- kunnanvaltuusto
- kunnanhallitus
- keskusvaalilautakunta
- suhteellisten vaalien vaalilautakunta
- tarkastuslautakunta
- vaalilautakunta ja -toimikunta
- Kaustisen seutukunnan seutuvaltuusto
- Lestijärven maaseutulautakunta

2 Sivistyspalvelut

- sivistys- ja hyvinvointilautakunta
- Perhonjokilaakson kansalaisopiston johtokunta

3 Tekniset ja ympäristöpalvelut

- rakennus- ja ympäristölahtakunta
- Järviseudun jätelahtakunta

Toimialueiden välisen tehtäväjaon yksityiskohdista päättää kunnanhallitus.

14 § Henkilöstö- ja palveluorganisaatio

Toimialueet muodostavat organisaation, jota johtaa kunnanjohtaja.

Kunkin toimialueen alaisen toiminnan johtamisesta vastaa toimialajohtaja.

1. Hallinto- ja kehittämisspalvelujen toimialue

- hallinto-, talous- ja suunnittelupalvelut
- asuminen
- maankäytön suunnittelu
- vaalit
- seutukuntayhteistyö
- elinkeinot

- sairaanhoito- ja peruspalvelut
- edunvalvonta

2. Sivistystyön toimialue

- sivistystoimen hallinto
- perusopetus
- muu koulutus
- varhaiskasvatus
- kansalaisopisto
- kulttuuri
- kirjasto
- nuoriso-, liikunta ja vapaa-aikapalvelut

3. Tekniset ja ympäristöpalvelun toimialue

- tekniset palvelut
- kunnallistekniikka
- kiinteistöhuolto
- liikenneväylät ja yleiset alueet
- ympäristö
- rakennusvalvonta ja neuvonta

Kunnanjohtaja päättää

- tulosalueiden välisestä työnjaosta ja työvoiman käytöstä
- toimialajohtajan esityksestä toimialueen jakamisesta tulosityksiköihin
- toimialajohtajan esityksestä siitä, kuka toimii tulosityksikön esimiehenä

Toimialajohtaja päättää

- alueensa tulojen, saatavien ja maksujen perinnästä sekä avustusten hakemisesta
- tulosalueidensa yleisestä kehittämisestä ja yhteistyöstä toimintayksikön sisällä sekä tehtävien koordinoinnista
- henkilöstösuunnittelusta sekä henkilöstön perehdyttämisestä tehtäviinsä ja ammattitaidon ylläpitämisestä ja kehittämisestä sekä toimialueensa henkilöstöyhteistyöstä
- sisäisestä sekä yleisestä toimialueensa tiedottamisesta
- vahingonkorvauksista tapauksissa, joissa kunta on katsottava korvausvelvolliseksi
- huomionosoituksista huolehtiminen toimialallaan

Tulosaluejohtajan yleinen toimivalta

- päättää tulosalueensa käyttötalouden tavara- ja palveluhankinnoista ja -luovuttamisesta talousarviossa olevien määrärahojen puitteissa
- päättää tulosalueensa käyttömaksuista kunnanhallituksen tai lautakunnan hyväksymien perusteiden mukaisesti

Hallinto- ja kehittämispalvelujen toimialajohtajana toimii talousjohtaja.

Sivistystoimen toimialajohtajana toimii rehtori.

Teknisen ja ympäristöpalvelun toimialajohtajana toimii tekninen johtaja.

15 § Johtoryhmä

Johtoryhmään kuuluvat kunnanjohtaja ja toimialajohtajat sekä tarvittaessa kunnanjohtajan erikseen määräämät henkilöt.

Johtoryhmän tehtävänä on koordinoida kunnan toimintaa ja yhdessä käsitellä ajankohtaisia asioita. Johtoryhmä ei tee virallisia päätöksiä eikä kokouksista pidetä pöytäkirjaa. Johtoryhmä kokoontuu tarvittaessa.

Tartuntatautilain mukaisten tehtävien osalta johtoryhmä toimii kunnan päättävänä toimielimenä siltä osin kuin päätösvalta ei lain mukaisesti kuulu muulle toimielimelle. Tältä osin pidetään kokouksesta pöytäkirjaa sitä koskevien säännösten mukaisesti. Kunnanjohtaja kutsuu kunnanhallituksen puheenjohtajan tällaiseen johtoryhmän kokoukseen.

16 § Toimenkuvaukset

Toimenkuvauksissa määritellään henkilön asema ja hänen tehtävänsä. Toimenkuvauksen valmistelee toimiala- tai tulosaluejohtaja yhdessä viran-/toimenhaltijan kanssa.

17 § Kunnanjohtaja

Kunnanjohtaja vastaa kunnanhallituksen toimialan toiminnasta sekä johtaa ja kehittää kunnan toimintaa kunnanhallituksen alaisuudessa.

Kunnanjohtajan sijaisena kunnanjohtajan ollessa poissa tai esteellinen toimii talousjohtaja. Kunnanjohtaja päättää toimialajohtajien sijaisuuksista siinä tapauksessa, että niistä ei ole päätetty hallintosäännössä.

18 § Toimialajohtajat

Toimialajohtaja vastaa toimialansa toiminnasta sekä johtaa ja kehittää toimintaa kunnanhallituksen, kunnanjohtajan ja lautakunnan alaisuudessa.

Toimialajohtajien sijaiset, jotka hoitavat toimialajohtajan tehtäviä hänen ollessa poissa tai esteellinen:

- Talousjohtajan sijaisena toimii kirjanpitäjä
- Rehtorin sijaisena toimii varajohtaja
- Teknisen johtajan sijaisena toimii ensisijaisesti rakennustarkastaja ja toissijaisesti kunnanrakennusmestari.

19 § Tulosaluejohtajat

Tulosaluejohtaja vastaa tulosalueen toiminnasta sekä johtaa ja kehittää toimintaa kunnanhallituksen, lautakunnan ja toimialajohtajan alaisuudessa.

Toimialajohtaja määrää tulosaluejohtajan sijaisen, joka hoitaa tulosaluejohtajan tehtäviä hänen ollessa poissa tai esteellinen.

4 luku Konserniohjaus ja sopimusten hallinta

Kuntakonsernin muodostavat kunta ja sen tytäryhteisöt. Kuntakonsernia tulee johtaa kokonaisuutena kokonaisedun näkökulmasta ja strategisten tavoitteiden mukaisesti.

20 § Konsernijohto

Kunnan konsernijohtoon kuuluvat kunnanhallitus, sekä kunnanjohtaja ja toimialajohtajat.

21 § Konsernijohdon tehtävät ja toimivallan jako

Kunnanhallitus

1. vastaa omistajapolitiikan, omistajaohjauksen periaatteiden ja konserniohjeen kehittamisestä ja valmistelusta valtuustolle,
2. vastaa omistajaohjauksen toteuttamisesta ja organisoi konsernijohtamisen ja konsernivalvonnan,
3. määrää konsernijohtoon kuuluvien viranhaltijoiden tytäryhteisö- ja osakkuusyhteisökohtaisen työnjaon,
4. arvioi vuosittain omistajaohjauksen tuloksellisuutta kuntakonsernin kokonaisedun toteutumisen, riskienhallinnan ja menettelytapojen kannalta seuraa ja arvioi yhtiöiden tavoitteiden toteutumista ja taloudellisen aseman kehitystä ja tekee niiden perusteella tarvittaessa esityksiä kunnanhallitukselle,

Konserniohjausta tehdessään kunnanhallitus

1. antaa kunnan ennakkokannan konserniohjeen edellyttämässä asioissa,
2. vastaa tytäryhteisöjen hallitusten jäsenten nimitysprosessista,
3. nimeää kunnan ehdokkaat tytäryhteisöjen hallituksiin sekä

Kunnanjohtajan tehtävänä on toimia konsernin johtajana ja aktiivisella omistajaohjauksella myötävaikuttaa ohjattavakseen määrättyjen yhtiöiden hallintoon ja toimintaan. Kunnanjohtaja edustaa kuntaa yhtiökokouksissa, ellei kunnanhallitus erikseen muuta päätä.

22 § Sopimusten hallinta

Kunnanhallitus vastaa sopimusten hallinnan ja sopimusvalvonnan järjestämisestä, antaa tarkemmat ohjeet sopimushallinnasta sekä määrää sopimusten vastuuhenkilöt toimialallaan. Kunnanvaltuusto päättää kuntayhtymien perustamissopimuksista sekä muista kuntien lakisääteistä yhteistoimintaa koskevista sopimuksista. Kunnanhallitus päättää hallintosopimuksista muilta osin sekä muista sopimuksista siltä osin kuin ne eivät kuulu lautakuntien tai viranhaltijoiden toimivaltaan.

Lautakunta määrää sopimusten vastuuhenkilöt toimialallaan.

5 luku Toimielinten tehtävät ja toimivallan jako

23 § Kunnanhallituksen tehtävät ja toimivalta

Kunnanhallituksen tehtävänä on kunnanvaltuuston asettamien tavoitteiden mukaisesti huolehtia kunnan toiminnan tarkoituksenmukaisesta ja tuloksellisesta hoitamisesta ja tällöin:

Hallintoa johtaessaan:

- huolehtii suunnittelusta ja kehittämisestä sekä antaa yleisohjeita kunnan hallintoon kuuluvista tehtävistä, kaavoituksesta, maapolitiikasta, tiedotustoiminnasta, kunnan talouden ja omaisuuden hoitamisesta, asiakirjojen säilyttämisestä ja yhteistoiminnasta
- seuraa, ohjaa ja valvoo kunnan yleistä kehitystä asetettujen tavoitteiden ja hyväksytyjen suunnitelmien toteuttamista sekä ohjeiden, säännösten ja määräysten noudattamista
- huolehtii yhteistyöstä kunnan toimintaan läheisesti liittyvien yhteisöjen kanssa ja
- huolehtii EU-, seutukunta- ja muusta alueellisesta yhteistyöstä
- valvoo kunnan etua ja edustaa kuntaa sekä käyttää kunnan puhevaltaa oikeus- ja muissa toimitissa
- johtaa ja valvoo kunnan asiakirjahallintoa ja arkistointia
- vastaa kunnan tietoturvan ja tietosuojan järjestämisestä

- vastaa sisäisen valvonnan järjestämisestä ja riskienhallinnasta
- päättää kunnan ilmoitusten julkaisemisesta
- johtaa kunnan tiedottamista, viestintää ja markkinointia

Kunnanvaltuuston käsiteltäviä asioita valmistellessaan:

- huolehtii säännösten, määräysten ja suunnitelmien huomioimisesta, tarpeellisten taloudellisten ja muiden selvitysten laatimisesta ja päätösehdotusten riittävästä perustelemisesta sekä

Kunnanvaltuuston päätöksiä toimeenpannessaan:

- antaa täytäntöönpanosta tarpeellisia määräyksiä ja yleisiä ohjeita
- antaa ohjeita päätösten riittävästä tiedottamisesta
- vastaa kunnan taloudellisten, teknisten ja henkilöstövoimavarojen tarkoituksenmukaisesta käytöstä

Kunnan etua valvoessaan:

- määrää tarvittaessa edustaja käyttämään kunnan puhevaltaa, edustamaan kuntaa yhteisöissä sekä tekemään oikeustoimia
- antaa kunnanvaltuuston puolesta selvitys valtuuston päätöstä koskevan valituksen johdosta, jos kunnanhallitus katsoo, että valtuuston päätöstä ei ole kumottava
- seuraa kuntayhtymien, kuntien edustajakokousten ja yhteislautakuntien sekä niiden laitosten ja yhteisöjen toimintaa, joissa kunta on osallisena tai joita kunta on taloudellisesti tukenut sekä ohjaa tai valvoo niissä olevien kunnan edustajien toimintaa

Maankäytön, kaavoituksen ja rakentamisen osalta kunnanhallitus

- johtaa kaavoitusta ja päättää MRL mukaisesta asemakaavoituksen ajanmukaisuuden arvioinnista
- päättää kaavan laatimisesta ja rakennuskiellosta sekä vaikutuksiltaan vähäisistä asemakaavojen ja oikeusvaikutteisten yleiskaavojen muutoksista
- päättää kiinteän omaisuuden ostamisesta valtuuston päättämien määrärahojen puitteissa
- päättää kiinteistöjen myymisestä
- päättää MRL poikkeamispäätöksistä
- päättää kunnan uudisrakennusten suunnitelmien ja urakoiden hyväksymisestä kunnanvaltuuston hyväksymien investointimäärärahojen puitteissa.

Kunnanhallituksen ratkaisulta

Sen lisäksi mitä muutoin on määrätty tai säädetty, hallitus ratkaisee asiat, jotka koskevat:

- kiinteän omaisuuden vuokralle ottamista tai antamista siltä osin, kun niitä ei ole siirretty muiden tehtäviin
- vapautuksen tai lykkäyksen myöntämistä kunnallisveron sekä kansaneläke- ja sairausvakuutusmaksun suorittamisesta, milloin se säädösten mukaan on mahdollista
- asemakaavan toteuttamista varten tarpeellisten alueiden rakennusten ja laitteiden ostamista, myymistä, vaihtamista ja lunastamista
- julkisista kuulutuksista annetussa laissa tarkoitettua julkipanosta huolehtivan vastuunalaisen hoitajan sekä keskusarkistoa ja arkistonmuodostusta johtavan viranhaltijan määräämistä
- kunnan elinkeinopolitiikan yleislinjausta
- seutukuntatoimintaa
- teknistä suunnittelua ja rakennuttamista

Lisäksi kunnanhallitus ratkaisee tai määrää lautakunnan tai alaisensa viranhaltijan ratkaisemaan asiat, jotka koskevat:

- teollisuus- tai asuin/liiketalotonttien ja muiden rakennuspaikkojen vuokraamista tai myymistä

- vapautuksen tai lykkäyksen myöntämistä kunnallisen maksun ja sille määrätyn viivästyskoron suorittamisesta, milloin se säädösten tai määräysten mukaan on mahdollista
- kunnalle tulevien saatavien ja suoritusten vakuuksien hyväksymistä, valvomista, muuttamista tai vapauttamista, jollei toisin ole säädetty tai valtuuston päätöksestä muuta johdu
- elinkeinotoiminnan avustusten myöntämisperusteita
- vastaa kunnan yrityspalvelutuotannon ja markkinoinnin kehittämisestä

Viranhaltijan tehtävät ja toimivalta

Kunnanjohtaja

Tehtävät, ratkaisovalta ja sijaisuudet

Kunnanjohtajan tehtävänä on vastata kunnanvaltuuston ja -hallituksen asioiden valmistelusta ja täytäntöönpanosta, kuntien yhteistoiminnasta ja seutukuntayhteistyöstä, elinkeinoelämän kehittämisestä, tiedustustoiminnasta, johtoryhmän yhteistyöstä, suhdetoiminnasta sekä kunnan tytäryhtiöiden ja osakkuusyri-tysten toiminnan valvonnasta.

- johtaa kunnanhallituksen alaisena kunnan hallintoa, taloudenhoitoa ja muuta toimintaa sekä valvoa valtuuston ja hallituksen päätösten täytäntöönpanoa sekä
- edustaa tai määrää muun viranhaltijan tai kutsua luottamushenkilö edustamaan kuntaa neuvotteluissa ja edustustilaisuuksissa sekä vastata niiden järjestämisestä, jollei hallitus toisin päättä
- päättää kunnan etuosto-oikeuden käyttämisestä
- päättää viraston aukioloaikojen vähäisistä poikkeamisista
- päättää maatalouden kehittämisavustusten myöntäminen talousarvion rajoissa
- kunnan metsien hakkuu- ja hoitosuunnitelmat sekä puukaupat
- kunnan omistamien teollisuushallien ja muiden toimitilojen vuokralle antaminen ja ottaminen
- päättää kunnan tuki-ilmoituksista, vieraanvaraisuuden ja huomion osoittamisesta
- hyväksyy sopimukset omaan toimivaltaansa kuuluvien asioiden osalta

Kohtien 5–7 osalta asiat valmistellaan maaseututoimen yhteisalueen Halsuan viranhaltijan toimesta.

Kunnanjohtajan esteellisenä tai poissa ollessa tai viran ollessa avoimna hoitaa tehtäviä talousjohtaja, ellei hallitus päättä toisin. Viran ollessa avoimna tai poissaolon kestäessä kolmea kuukautta kauemmin valtuusto voi ottaa virkaan väliaikaisen hoitajan.

Talousjohtaja

Taloudesta ja henkilöstöhallinnosta vastaavana viranhaltijana vastaa kunnan kunta- ja taloussuunnittelun sekä rahatoimen kehittämisestä, suunnittelusta ja toimintojen yhteensovittamisesta.

Ratkaisovalta hallinto- ja talousasioissa

- vahingonkorvauksen myöntäminen tapauksissa, joissa kunta on katsottava korvausvelvolliseksi.
- päättää kunnan rahatoimen käytännön hoitamisesta, pankkitileistä ja tiliehdoista
- rahavarojen sijoittaminen
- pitkäaikaisen tai tilapäisen luoton ottaminen talousarvion puitteissa
- toimii palkka-asiamiehenä
- toimii kunnan henkilöstöpäällikkönä
- päättää määrärahojen puitteissa yksittäisistä erityishankinnoista 5000 € saakka
- hyväksyy sopimukset omaan toimivaltaansa kuuluvien asioiden osalta

Toimistosihteri

vastaa asuntotuotannon ja isännöintipalvelujen kehittämisestä, suunnittelusta ja asiakaspalvelusta sekä liikuntasihterin ja perintätehtävistä sekä päättää

- vuokralaisten valinta kunnan omistamiin tai hallitsemiin vuokra-asuntoihin
- aravalainoitettujen asuntojen vuokrien vahvistaminen ja vapaarahoitteisten asuntojen vuokrien tarkistaminen
- kunnan omistamien vuokrataloyhtiöiden isännöitsijän tehtävien hoito

24 § Lautakuntien tehtävät ja toimivalta

Lautakunta johtaa ja kehittää alaistaan toimialaa ja vastaa palvelujen tuloksellisesta ja tavoitteiden mukaisesta järjestämisestä. Lautakunta seuraa ja arvioi palvelujen vaikuttavuutta. Lautakunta suunnittelee palvelujensa kehittämistä.

Lautakuntien yleiset tehtävät

- huolehtii tulosalueensa palveluiden ja ideoiden tuottamisesta kuntalaisille ja ohjaa tutkimus-, kokeilu- ja kehittämistoimintaa
- vastaa, että toiminta on tuloksellista ja taloudellista sekä kunnan tavoitteiden mukaista
- tekee esitykset talousarvioksi ja –suunnitelmaksi huomioiden kunnan voimavarat ja tavoitteet
- hyväksyy organisaatioon sopeutuvat käyttösuunnitelmat, joilla tulosalueen määräraha ja tulo-arvio jaetaan tulosyksiköihin (käyttötalousosa) ja kohteisiin (investointiosa) sekä asetetaan tarkennetut tavoitteet tulosyksiköittäin ja kohteittain sekä päättää omalta osaltaan tehtävien ja määrärahojen käytöstä
- määrää laskujen hyväksyjät ja päättää hankintamenettelystä yleisten ohjeiden mukaisesti
- antaa kunnanhallitukselle vuosittain helmikuun loppuun mennessä kertomuksen toiminnastaan, jossa selvitetään valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen sekä raportoi toteumasta kunnanhallituksen ohjeiden mukaisesti
- hyväksyy palvelujensa maksuperusteet
- päättää hallinnassaan olevien rakennusten tilapäisen käytön periaatteista
- vastaa osaltaan, että kunnan omaisuus on vakuutettu
- antaa yleisiä ohjeita ja perusteita henkilöstön päätösvallassa olevista asioista
- osallistuu aloitteellisesti kunnan henkilöstöhallinnon kehittämiseen ja toimii kannustavan henkilöstöpolitiikan mukaisesti
- siirtää lain ja asetusten nojalla ratkaisuvalltaa alaisilleen viranhaltijoille
- päättää toimialansa avustusten myöntämisestä
- hyväksyy sopimukset omaan toimivaltaansa kuuluvien asioiden osalta

Keskusvaalilautakunta

Keskusvaalilautakunta hoitaa vaalilainsäädännön mukaiset tehtävät kunta-, eduskunta-, Tasavallan Presidentin ja Euroopan parlamentin edustajain vaaleissa sekä mahdollisissa kunnallisissa kansanäänestyksissä.

Rakennus- ja ympäristölautakunta

Lautakunnan vastuualue

Rakennus- ja ympäristö lautakunta vastaa maankäyttö- ja rakennuslain mukaisista tehtävistä sekä kunnanhallituksen alaisuudessa kunnan ympäristöön ja turvallisuuteen kuuluvista tehtävistä ja niiden kehittämisestä.

Rakennus- ja ympäristölautakunnan vastuualueeseen kuuluvat rakennusvalvonta, ympäristön huolto, jätehuollon valvonta, huolehtia teknisestä suunnittelusta, rakennuttamisesta, liikenneväylien rakentamisesta ja kunnossapidosta, yleisten alueiden kunnossapidosta, sekä toimitilapalveluista.

Tehtävät ja toimivalta

- toimii kunnan maankäyttö- ja rakL:n 21 §:n tarkoittamana rakennusvalvontaviranomaisena
- tekee MRL:n 137 §:n mukaisen suunnittelutarveratkaisun
- myöntää maankäyttö- ja rakennuslain 171 §:n mukaiset poikkeusluvut
- toimii kunnan ympäristönsuojeluhallinnosta (64/86) 5 §:n mukaisena viranomaisena
- toimii ympäristönsuojelulain (4.2.2000/86) 21 §:n mukaisena lupaviranomaisena siltä osin, kun tehtävää ei ole määrätty viranhaltijalle
- toimii maa-aineslain (555/81) 7 §:n mukaisena lupaviranomaisena
- huolehtii rakentamisen ja maa-ainesten oton valvontatoimen asianmukaisesta järjestämisestä sekä rakentamisen neuvontatehtävistä siltä osin, kun tehtävää ei ole määrätty viranhaltijalle
- tielautakunnalle yksityistielain ja yleisistä teistä annetun lain säätämiä tehtäviä sekä yleistä liikenneturvallisuutta
- kaavojen ja kaavamuutosten valmistelu yhdessä kunnanhallituksen kanssa
- hyväksyy sopimukset omaan toimivaltaansa kuuluvien asioiden osalta

Lisäksi rakennus- ja ympäristölautakunta ratkaisee asiat, jotka koskevat

- ympäristöluvan myöntämistä siltä osin, kun toimivaltaa ei ole määrätty viranhaltijalle
- maa-ainesluvan myöntämistä siltä osin, kun toimivaltaa ei ole määrätty viranhaltijalle
- erilaisten katselmus- ja arviointitoimitusten suorittamista sekä niistä perittäviä maksuja
- rakennus- ja toimenpidelupien myöntämistä siltä osin, kun toimivaltaa ei ole määrätty viranhaltijalle
- maankäyttö-rakennusasetuksessa tarkoitettua katualueen haltuunottokatselmusta
- muita vastuualueeseen kuuluvia asioita siltä osin, kun lautakunnan toimintavaltaa ei ole annettu viranhaltijoille.

Rakennus- ja ympäristölautakunnan määräämä viranhaltija ratkaisee asiat, jotka koskevat:

- kunnan rakentamisen suunnittelua, rakennuttamista ja rakentamista
- työselitysten ja –suunnitelmien hyväksymistä ja töiden suorittamista
- urakka- ja suunnittelusopimuksia, suunnittelijoiden valitsemista ja urakkatarjouksia
- työkohteen valvojan määräämistä
- kunnan omistamien ja hallitsemien rakennusten ja huoneistojen tilapalveluja
- jätelain mukaisen jätehuollon järjestämistä
- maakaaren ja kiinteistömuodostamislain ym. säädösten ja päätösten mukaisia kunnan toimialaan kuuluvaa kiinteistöjen edunvalvontaa
- ulkopuolisille ja hallintokunnille annettavien kunnossapito-, rakentamis- ja suunnittelu- palveluiden, tehtävien huoltosopimusten ja niiden korvausten perusteita

Viranhaltijan tehtävät ja toimivalta

Tekninen johtaja päättää

- työselitysten ja -suunnitelmien hyväksymisestä, töiden suorittamistavasta ja aikataulusta

- muutoksista vahvistettuihin suunnitelmiin töiden kuluessa
- rakennustöiden vakuuksien hyväksymisestä ja palauttamisesta
- liikennemerkkien asettamisesta teille, joilla kunta toimii tienpitäjänä
- luvan myöntämisestä kunnan alueen tilapäiskäyttöön
- ajoneuvon siirtämisestä
- varastojen poistoista
- määrärahojen puitteissa yksittäisistä erityshankinnoista 5.000 € saakka sekä
- hyväksyy sopimukset omaan toimivaltaansa kuuluvien asioiden osalta

Rakennustarkastaja

Rakennustarkastaja vastaa rakennusvalvonnan kehittämisestä, suunnittelusta ja asiakaspalvelusta.

Rakennustarkastaja, sen lisäksi mitä muualla on määrätty, ratkaisee asiat, jotka koskevat

- rakennusluvan myöntämistä enintään kaksiasuntoiselle asuinrakennukselle, vapaa-ajan rakennukselle, maatalouden rakennukselle ja varastorakennukselle sekä kyseisten rakennusten laajentamiselle ja peruskorjaukselle.
- maankäyttö- ja rakennuslain sekä -asetuksen mukaisia toimenpide- ja purkamislupia sekä ilmoituksia
- rakennusjärjestyksen mukaan ympäristölautakunnalle kuuluvien lupien ja suostumusten antamista lukuun ottamatta rakennuspaikan vähimmäispinta-alaa koskevia määräyksiä ja sellaisen rakennelman tai laitoksen sijoittamista, jolla on merkittävää vaikutusta ympäristöön tai ympäröivän alueen maankäyttöön
- maankäyttö- ja rakennusasetuksessa tarkoitetun jatkoajan ja voimassaoloajan pidentämistä
- pääsuunnittelijan, rakennustyön vastaavan työnjohtajan, vaikeiden rakennustöiden johtajan ja kiinteistön vesi- ja viemärlaitteiden asennustöiden vastaavan työnjohtajan hyväksymistä
- maankäyttö- ja rakennuslaissa tarkoitetun luvan myöntämistä asemakaava-alueella suoritettaviin vähäisiin kaivamis-, tasoittamis- tai täyttämistöihin, puiden kaatamiseen tai muihin näihin verrattaviin toimenpiteisiin, lukuun ottamatta maa-ainesten ottamista
- rakennustyön valvonnasta ja kokoontumishuoneistojen tarkastamisesta perittäviä maksuja
- luvan myöntämistä johtojen, kilpien, tilapäisten mainosten ja muiden sellaisten laitteiden sijoittamiseen kunnan omistamille tai hallitsemille alueille
- korjausavustusten myöntämistä
- tielautakunnalle yksityistielain ja yleisistä teistä annetun lain säätämiä tehtäviä sekä yleistä liikenneturvallisuutta
- kunnan osoitteiden ja osoitejärjestelmän hallintaa
- rakennustarkastaja voi niin katsoessaan viedä toimivaltaansa kuuluvan asian lautakunnan käsiteltäväksi
- määrärahojen puitteissa yksittäisistä erityshankinnoista 5.000 € saakka
- hyväksyy sopimukset omaan toimivaltaansa kuuluvien asioiden osalta

Ympäristösihteeri

ratkaisee asiat, jotka koskevat

- valtioneuvoston nitraattidirektiivin toimeenpanoa koskevan asetuksen 4 §:n mukaisia ilmoituksia
- ympäristönsuojelulain melua ja tärinää aiheuttavan tilapäisen toiminnan (60§), koeluonteisen toiminnan (61§) tai poikkeuksellisen tilanteen (62§) johdosta tehtäviä ilmoituksia
- hyväksyy maa-ainestilapien vakuudet ja määrää maa-ainesten oton valvonnasta perittävän vuotuisen valvontamaksun
- antaa lausuntoja toimialaansa kuuluvista asioista lukuun ottamatta valitus- ja riita-asioita
- päättää YSL mukaisista talousjätevesien käsittelyvaatimuksista poikkeamisista

- antaa MAL mukaiset keskeyttämisspäätökset
- antaa jätehuollon vastaisesta roskaamisesta aiheutuvat puhdistuskehotukset
- ympäristösihteeri voi niin katsoessaan viedä toimivaltaansa kuuluvan asian lautakunnan käsiteltäväksi.

Kunnanrakennusmestari

ratkaisee asiat, jotka koskevat

- urakka- ja suunnittelusopimuksia koskevia asioita lautakunnan vahvistamissa toimivalta- rajoissa
- työsuojelupäällikölle kuuluvia tehtäviä
- kiireellisten korjaustöiden suorittamista, mikäli vahingon estäminen ja toiminnan turvaami- nen sitä edellyttävät
- vastaa teknisten palvelujen työnjohtotehtävistä ja kunnossapidosta
- määrärahojen puitteissa yksittäisistä erityshankinnoista 5.000 € saakka
- hyväksyy sopimukset omaan toimivaltaansa kuuluvien asioiden osalta

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta

Lautakunnan vastuualueeseen kuuluvat peruskoulutus, toisen asteen koulutus, muu sivistystyö ja lasten varhaiskasvatus. Lautakunta vastaa lain ja asetusten mukaisesti perusopetuksesta, vapaasta sivistys- työstä, taiteen perusopetuksesta sekä kulttuuri-, nuoriso-, liikunta- ja kirjastotoimen tehtävistä sekä lasten varhaiskasvatuksesta.

Lautakunta vastaa seuraavien lakien mukaisista tehtävistä:

- perusopetuslaki ja -asetus
- laki ja asetus taiteen perusopetuksesta
- laki ja asetus vapaasta sivistystyöstä
- laki ja asetus kunnan kulttuuri-, nuoriso-, liikunta- ja kirjastotoimesta
- varhaiskasvatuslaki

Sen lisäksi, mitä muualla on säädetty tai määrätty, sivistys- ja hyvinvointilautakunta päättää

- perus- ja esiopetuksen opetussuunnitelmasta
- perusopetuksen tuntijaosta
- peruskoulussa noudatettavasta kunnan kieliohjelmasta
- koulukuljetusten perusteista
- koulun työpäivistä
- toiminnan arviointiin liittyvistä päätöksistä
- varajohtajan määräämisestä
- kokeiluluvan hakemisesta
- oppilaalle annettavasta erityisestä tuesta ilman huoltajan suostumusta
- sivistystoimen toimialan avustuksista sekä
- hyväksyy sopimukset omaan toimivaltaansa kuuluvien asioiden osalta

Viranhaltijan tehtävät ja toimivalta

Rehtori

vastaa kunnan opetustoimen kehittämisestä ja suunnittelusta sekä toimintojen yhteensovittamisesta sekä päättää

- tekee hallinnolliset päätökset oppilaan ottamisesta ja siirtämisestä erityisen tuen piiriin sekä päätökset oppilaan siirtämisestä takaisin yleisopetuksen tai tehostetun tuen piiriin
- tekee hallinnolliset päätökset lapsen poikkeuksellisesta koulunkäynnin aloittamisesta
- koulumatkaedusta lautakunnan päättämin perustein
- koulutapaturman korvaamisesta
- pidennetyn oppivelvollisuuden määräämisestä
- oppilaan opiskelun järjestämisestä poikkeuksellisesti
- oppilaalle annettavasta kirjallisesta varoituksesta
- opetuksen julkisuuden rajoittamisesta
- kotiopetuksessa olevan oppivelvollisen edistymisen valvonnan järjestämisestä
- valitun aineen tai oppimäärän vaihtamisesta
- yli 5 päivän poissaolon myöntämisestä oppilaalle
- päättö- ja erotodistuksen sekä oppimäärän suorittamisesta annettavasta todistuksesta
- vieraskuntalaisen oppilaan ottamisesta
- opetusharjoittelijan ottamisesta
- päättää toimialaansa koskevista maksuista, käyttökorvauksista ja vuokrasta sekä tilojen vuokraamisesta lautakunnan päättämien perusteiden mukaisesti
- iltapäivätoiminnan järjestämisestä
- päättää yksittäisistä erityishankinnoista määrärahojen puitteissa 5000 € saakka
- hyväksyy sopimukset omaan toimivaltaansa kuuluvien asioiden osalta

Varajohtaja

- toimii rehtorin sijaisena hänen ollessa esteellinen sekä hoitaa kiireelliset ja välttämättömät hallinnolliset tehtävät rehtorin poissaolon aikana.
- oppilashuoltotyön käytännön toiminnan johtaminen. Varajohtaja toimii koulun laatuvaastavana.
- koulun johtoryhmän jäsenenä osallistuu koulun toiminnan suunnitteluun ja kehittämiseen.
- päättää koulun tilapäisestä käytöstä
- myöntää oppilaalle enintään 5 päivän vapaan koulusta

Kirjastonjohtaja

vastaa kirjastopalveluista ja valmistelee kirjastoa koskevat asiat sivistyslautakunnalle sekä huolehtii lautakunnan kirjastoa koskevien päätösten toimeenpanosta sekä päättää

- kirjastoaineiston hankinnasta ja poistosta
- kirjastomaksuista lautakunnan määrittämin perustein
- kirjaston aukioloajoista lautakunnan päättämin perustein

Varhaiskasvatusjohtaja

vastaa varhaiskasvatuksen suunnittelusta, asiakaspalvelusta sekä varhaiskasvatuksen kehittämisestä ja valmistelee varhaiskasvatusta koskevat asiat sivistyslautakunnalle ja päättää

- varhaiskasvatuslain mukaisten palvelujen antamisesta varhaiskasvatuksessa
- hoitomaksujen määräämisestä varhaiskasvatuksessa
- enintään 6 kk määräaikaisen henkilökunnan palkkaamisesta päiväkodille ja -hoitoon
- kodin hyväksymisestä perhepäiväkodiksi
- kustannuskorvauksista erityisruokavaliassa
- yksityisen varhaiskasvatuksen valvomisesta
- päättää yksittäisistä erityishankinnoista määrärahojen puitteissa 500 € saakka
- hyväksyy sopimukset omaan toimivaltaansa kuuluvien asioiden osalta

Liikuntasihiteeri

- päättää liikuntapaikkojen käyttövuoroista
- päättää toimialaansa koskevista maksuista, käyttökorvauksista ja vuokrista sekä tilojen vuokraamisesta lautakunnan päättämien perusteiden mukaisesti

25 § Toimivallan edelleen siirtäminen

Toimielin voi siirtää sille tässä luvussa määrättyä toimivaltaa edelleen alaiselleen viranomaiselle. Se, jolle toimivaltaa on edelleen siirretty, ei voi enää siirtää toimivaltaa edelleen.

26 § Toimivalta päättää asiakirjan antamisesta

Valtuuston asiakirjoja koskevat tietopyynnöt ratkaisee kunnanjohtaja tai talousjohtaja. Muiden toimielinten osalta päätöksen tekee kunnanjohtaja tai toimialajohtaja.

27 § Asian ottaminen kunnanhallituksen tai lautakunnan käsiteltäväksi

Asian ottamisesta kunnanhallituksen käsiteltäväksi voi päättää kunnanhallituksen puheenjohtaja tai kunnanjohtaja. Asian lautakunnalle käsiteltäväksi ottamisesta päätöksen tekee lautakunnan puheenjohtaja, esittelijä tai ao. toimialajohtaja, jollei ole ilmoitettu asian ottamista kunnanhallituksen käsiteltäväksi.

28 § Ottokelpoisen päätöksen ilmoittaminen

Kunnanhallituksen alaisen viranomaisen ja kunnanhallituksen jaoston on ilmoitettava kunnanhallitukselle tekemistään ottokelpoisista päätöksistä lukuun ottamatta sellaisia asioita tai asiaryhmiä, joista kunnanhallitus on päättänyt, ettei se käytä otto-oikeuttaan.

Lautakunnan alaisen viranomaisen sekä lautakunnan jaoston on ilmoitettava lautakunnalle tekemistään ottokelpoisista päätöksistä lukuun ottamatta sellaisia asioita tai asiaryhmiä, joista lautakunta on ilmoittanut, ettei se käytä otto-oikeuttaan.

Ilmoitus on tehtävä neljän päivän kuluessa pöytäkirjan tarkastamisesta. Jos pöytäkirjaa ei tarkasteta, määräaika lasketaan pöytäkirjan allekirjoittamisesta.

Ilmoitus tehdään sähköisesti kunnanhallituksen ja (lautakunnan) puheenjohtajalle ja esittelijälle.

Päätökset niissä asioissa, joista ei tarvitse ilmoittaa, voidaan otto-oikeuden estämättä panna täytäntöön, jollei yksittäistapauksessa ole ilmoitettu asian ottamisesta kunnanhallituksen (tai lautakunnan) käsiteltäväksi.

6 luku Toimivalta henkilöstöasioissa

29 § Kunnanhallituksen yleistoimivalta henkilöstöasioissa

Mikäli toimivallasta henkilöstöasioissa ei ole säädetty laissa eikä määrätty hallintosäännössä, toimivalta on kunnanhallituksella.

30 § Viran tai toimen perustaminen, lakkauttaminen sekä nimikkeen muuttaminen

Kunnanhallitus päättää viran ja toimen perustamisesta, lakkauttamisesta sekä nimikkeen muuttamisesta.

31 § Virkasuhteen muuttaminen työsuhteeksi

Kunnanhallitus päättää virkasuhteen muuttamisesta työsuhteeksi.

32 § Kelpoisuusvaatimukset

Kunnanjohtajan viran kelpoisuusvaatimuksista päättää valtuusto.

Kunnanhallitus päättää viran kelpoisuusvaatimuksista. Lautakunta voi tarvittaessa täydentää viran kelpoisuusvaatimuksia viranhaun yhteydessä.

Jos henkilö otetaan virkasuhteeseen ilman, että tehtävää varten on perustettu virkaa, kelpoisuusvaatimuksista päättää kunnanhallitus.

33 § Haettavaksi julistaminen

Viran tai toimen julistaa haettavaksi palvelussuhteeseen ottamisesta päättävä viranomainen. Kun virkasuhteeseen ottamisesta päättävä viranomainen on valtuusto, viran tai virkasuhteen julistaa kuitenkin haettavaksi kunnanhallitus.

34 § Palvelussuhteeseen ottaminen

Henkilöstövalinnat

- kunnanvaltuusto valitsee kunnanjohtajan.
- kunnanhallitus päättää toimialajohtajien sekä muiden johtavien ja itsenäisessä asemassa olevien viran- tai toimenhaltijoiden valinnasta sekä kunnanviraston henkilökunnan valinnasta.
- lautakunta päättää toimialansa muun henkilöstön valinnasta.
- toimiala- tai tulosaluejohtaja päättää määräaikaisen henkilöstön valinnasta oman toimialueensa osalta, ellei tässä hallintosäännössä ole siitä muuta määrätty.

Virkavapaus ja työloma

- kunnanhallitus ja lautakunta päättävät alaisensa henkilöstön virkavapaudesta ja työloman myöntämisestä, mikäli sen kesto on yli 1 vuosi.
- kunnanjohtaja tai toimialajohtaja päättää alaisensa virkavapaudesta tai työlomasta, mikäli sen kesto on enintään 1vuosi.
- sijaisen valitsee tarvittaessa se viranomainen, joka myöntää virkavapauden tai työloman.
- kunnanhallitus voi pidättää itsellään oikeuden päättää kunnan viran tai toimen haettavaksi julistamisesta.

Ero ja irtisanominen

Irtisanomisesta ja eron myöntämisestä päättää se, joka valitsee viranhaltijan tai ottaa työntekijän työsopimussuhteeseen.

Kunnanhallituksen ja lautakuntien toimivalta henkilöstöasioissa

Kunnanhallitus

- hyväksyy kunnan ja työntekijäjärjestöjen välillä tehdyn kunnan yhteistoimintasopimuksen
- päättää valitsemiensa henkilöiden osalta yli 1 vuoden mittaisen virkavapauden ja työloman myöntämisestä
- päättää kunnanjohtajan ja toimialajohtajien palkkauksesta

- päättää kunnanjohtajan virkavapaudesta sekä enintään 6 kk:n harkinnanvaraisen virkavapauden myöntämisestä. Yli 6 kk:n harkinnanvaraisen virkavapauden osalta päätöksen tekee kunnanvaltuusto.
- tekee kunnan puolesta sellaiset virka- ja työehtosopimukset, joissa päätösvalta on paikallistasolla Kunnallisen työmarkkinalaitoksen valtuutuksen nojalla.

Lautakunnat ja johtokunnat

- päättävät valitsemiensa henkilöiden osalta yli 1 vuoden mittaisen virkavapauden ja työloman myöntämisestä

Viranhaltijoiden ratkaisuvallta henkilöstöasioissa

Kunnanjohtaja ja toimialajohtajat ratkaisevat kukin alaisiaan koskevat henkilöstöasiat

- valitsevat määräaikaiseen enintään vuoden palvelussuhteeseen määrärahojen puitteissa
- päättävät valitsemiensa henkilökunnan palkkauksesta KVTES, OVTES ja TS puitteissa
- vahvistavat vuosiloman
- myöntävät enintään vuoden virkavapauden ja työloman sekä valitsevat siihen sijaisen
- antavat alaiselleen viranhaltijalle virkamatka- ja koulutusmääräyksen sekä
- määräävät tarvittaessa henkilöstön lisä-, yli- lauantai- ja sunnuntaityöhön sekä varallaoloon
- päättävät henkilöstönsä työssään aiheuttamien vahinkojen korvaamisesta

Palkka-asiamies

- vastaa kunnan henkilöstöhallinnosta ja toimii kunnan palkka-asiamiehenä
- päättää henkilökohtaisen palkan vuosisidonnaisista osista

Tulosalueiden esimiehet

- myöntävät enintään 6 kk virkavapauden ja työloman
- valitsevat enintään 6 kk määräaikaiseen palvelussuhteeseen
- vahvistavat alaisensa henkilöstön vuosiloman.

Yhteistyöryhmä

Työnantajan ja henkilöstön yhteistoimintaa varten kunnassa on yhteistyöryhmä, joka toimii myös työsuojelutoimikuntana.

Yhteistyöryhmään kuuluvat työnantajan edustajina palkka-asiamies ja työsuojelupäällikkö sekä työntekijöiden edustajina neuvottelujärjestöjen edustajat sekä työsuojeluvaltuutettu.

Yhteistyöryhmän esittelijänä ja sihteerinä toimii kunnanjohtaja.

35 § Ehdollisen valintapäätöksen vahvistaminen

Ehdollisen valintapäätöksen vahvistaa palvelussuhteeseen ottamisesta päättänyt viranomaisen.

Kunnanvaltuuston ehdollisen valintapäätöksen vahvistaa kuitenkin kunnanhallitus.

Ehdollisen valintapäätöksen raukeamisen toteaa päätöksellään palvelussuhteeseen ottamisesta päättänyt viranomaisen.

36 § Virkaan ottaminen virkaan valitun irtisanouduttua ennen virantoimituksen alkamista

Jos haettavana olleeseen virkaan tai virkasuhteeseen valittu irtisanoutuu ennen virantoimituksen alkamista, eikä varalle ole valittu ketään, voidaan viranhaltija valita niiden virkaa tai virkasuhdetta

hakeneiden joukosta, jotka ilmoittavat hakemuksensa olevan edelleen voimassa tai laittaa uudelleen haettavaksi.

37 § Virka- ja työehtosopimuksen harkinnanvaraisten määräysten soveltaminen

Mikäli tässä luvussa ei ole toisin määrätty, virka- ja työehtosopimuksen harkinnanvaraisten määräysten soveltamisesta päättää kunnanjohtaja.

38 § Viranhaltijan siirtäminen toiseen virkasuhteeseen

Viranhaltijan siirtämisestä toiseen virkasuhteeseen kunnallisen viranhaltijalain 24 §:n nojalla päättää viranomaisen, jolla on toimivalta molempiin virkasuhteisiin ottamisessa. Jos toimivalta on eri viranomaisilla, siirtämisestä päättää kunnanhallitus.

39 § Sivutoimet

Sivutoimilupahakemuksen ratkaisee ja sivutoimiluvan peruuttamisesta sekä sivutoimen vastaanottamisen ja pitämisen kieltämisestä päätöksen tekee valinnasta päättävä viranomaisen.

40 § Viranhaltijan työ- ja toimintakyvyn selvittäminen

Kunnanhallituksen puheenjohtaja päättää kunnallisen viranhaltijalain 19 §:n nojalla terveydentilaa koskevien tietojen pyytämisestä kunnanjohtajalta sekä kunnanjohtajan määräämisestä terveydentilaa koskeviin tarkastuksiin ja tutkimuksiin.

Kunnanjohtaja tai toimialajohtaja päättää kunnallisen viranhaltijalain 19 §:n nojalla terveydentilaa koskevien tietojen pyytämisestä alaiseltaan viranhaltijalta sekä viranhaltijan määräämisestä terveydentilaa koskeviin tarkastuksiin ja tutkimuksiin.

41 § Virantoimituksesta pidättäminen

Kunnallisen viranhaltijalain 48 §:n mukaan valtuusto päättää kunnanjohtajan virantoimituksesta pidättämisestä.

Kunnanhallitus ja lautakunta päättävät alaisensa viranhaltijan virantoimituksesta pidättämisestä.

Kunnanjohtaja voi ennen kunnanhallituksen kokousta päättää kunnanhallituksen alaisen viranhaltijan väliaikaisesta virantoimituksesta pidättämisestä.

Toimialajohtaja voi ennen lautakunnan kokousta päättää lautakunnan alaisen viranhaltijan väliaikaisesta virantoimituksesta pidättämisestä.

42 § Virkasuhteen ja työsuhteen muuttaminen osa-aikaiseksi

Virkasuhteen ja työsuhteen muuttamisesta osa-aikaiseksi päättää palvelussuhteeseen ottava viranomaisen.

Viranhaltija tai työntekijä voi sopia kunnanjohtajan tai toimialajohtajan kanssa työaikansa lyhentämisestä.

43 § Lomauttaminen

Kunnanhallitus päättää henkilöstön lomauttamisen periaatteista.

Viranhaltijan ja työntekijän lomauttamisesta toistaiseksi tai määräajaksi päättää kunnanjohtaja tai toimialajohtaja.

44 § Palvelussuhteen päättyminen

Palvelussuhteen purkamisesta koeajalla, irtisanomisesta, purkamisesta ja purkautuneena pitämisestä päättää palvelussuhteeseen ottava viranomainen.

Viranhaltijan ilmoitus virkasuhteen irtisanomisesta ja työntekijän ilmoitus työsuhteen irtisanomisesta saatetaan palvelussuhteeseen ottamisesta päättäneen viranomaisen tietoon.

45 § Menetettyjen ansioiden korvaaminen

Viranhaltijalle kunnallisen viranhaltijalain 45 §:n nojalla maksettavasta korvauksesta päättää kunnanjohtaja tai ao. toimialajohtaja.

46 § Palkan takaisinperiminen

Aiheettomasti maksetun palkan tai muun virkasuhteesta johtuvan taloudellisen etuuden takaisinperinnästä päättää kunnanjohtaja.

7 luku Asiakirjahallinnon järjestäminen

47 § Kunnanhallituksen asiakirjahallinnon tehtävät

Kunnanhallitus vastaa siitä, että asiakirjahallinnon ohjeistus, käytännöt, vastuut ja valvonta on määritelty kunnan eri tehtävissä sekä

- vastaa hyvän tiedonhallintatavan ja hyvän henkilötietojen käsittelyn toteuttamisesta,
- antaa tarkemmat määräykset asiakirjahallinnon hoitamisesta ja asiakirjahallinnon johtavan viranhaltijan, toimialojen sekä toimialojen asiakirjahallinnosta vastaavien henkilöiden tehtävistä,
- nimeää kunnan arkistonmuodostajat ja rekisterinpitäjät, mikäli hallintosäännössä ei ole määrätty rekisterinpitäjää.

48 § Asiakirjahallintoa johtavan viranhaltijan tehtävät

Asiakirjahallintoa johtavana viranhaltijana talousjohtaja johtaa kunnanhallituksen alaisena asiakirjahallintoa ja vastaa kunnan pysyvästi säilytettävistä asiakirjatiedoista sekä

- vastaa kunnanhallituksen asiakirjahallinnon viranomaistehtävien valmistelusta ja täytäntöönpanosta,
- ohjaa ja kehittää asiakirjahallintoa osana kunnan tiedonhallintaa,
- hyväksyy kunnan tiedonohjaussuunnitelman,
- vastaa keskusarkistosta ja pysyvästi säilytettävistä asiakirjatiedoista,
- laatii kunnan asiakirjahallinnon ohjeen ja valvoo, että tehtävät hoidetaan annettujen ohjeiden mukaisesti sekä
- huolehtii asiakirjahallintoon liittyvästä koulutuksesta ja neuvonnasta.

49 § Lautakunnan/toimialan asiakirjahallinnon tehtävät

Lautakunta/toimiala huolehtii oman toimialansa asiakirjatietojen hoitamisesta annettujen määräysten ja ohjeiden mukaisesti sekä nimeää asiakirjahallinnon vastuuhenkilön omalla toimialallaan.

II OSA Talous ja valvonta

8 luku Taloudenhoito

50 § Talousarvio ja taloussuunnitelma

Kunnanhallitus hyväksyy suunnittelukehykset ja talousarvion laadintaohjeet.

Toimielimet laativat talousarvioehdotuksensa.

Valtuusto hyväksyy talousarviossa toimielimelle sitovat tehtäväkohtaiset toiminnan ja talouden tavoitteet sekä niiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot, liikelaitoksen talousarvion sitovat erät ja liikelaitoksen sitovat toiminnan ja talouden tavoitteet sekä kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa talousarvioon brutto- tai nettomääräisenä.

51 § Talousarvion täytäntöönpano

Kunnanhallitus, lautakunnat ja johtokunnat hyväksyvät talousarvioon perustuvan käyttösuunnitelmansa. Toimielin voi siirtää käyttösuunnitelman hyväksymistä koskevaa toimivaltaa alaiselleen viranhaltijalle.

Valtuusto voi talousarvion yhteydessä hyväksyä erilliset talousarvion täytäntöönpano-ohjeet.

52 § Toiminnan ja talouden seuranta

Toimielimet seuraavat talousarvion toteutumista kokouksissaan.

Toiminnan ja talouden toteutumisesta raportoidaan toimielimille talousarvion hyväksymisen yhteydessä päätetyllä tavalla.

53 § Talousarvion sitovuus

Talousarviosta päättäessään valtuusto määrittelee, mitkä ovat valtuuston sitovina hyväksymät toiminnan tavoitteet. Valtuusto antaa talousarvion noudattamista koskevat määräykset, miten talousarvio ja sen perustelut sitovat kunnan viranomaisia.

Kunnanhallitus voi päättää sellaisen maksun suorittamisesta, joka on kuntaa sitova ja kiireellisesti maksettava, vaikka tarkoitukseen ei ole määrärahaa käytettävissä. Kunnanhallituksen on viipymättä tehtävä valtuustolle esitys määrärahan myöntämisestä tai korottamisesta.

54 § Talousarvion muutokset

Talousarvioon tehtävät muutokset on esitettävä valtuustolle siten, että valtuusto ehtii käsitellä muutosehdotukset talousarviovuoden aikana. Talousarviovuoden jälkeen talousarvion muutoksia voidaan käsitellä vain poikkeustapauksissa. Tilinpäätöksen allekirjoittamisen jälkeen valtuustolle ei voi enää tehdä talousarvion muutosehdotusta.

Määrärahan muutosesityksessä on selvitettävä myös muutoksen vaikutus toiminnan tavoitteisiin ja tuloarvioihin. Vastaavasti toiminnan tavoitteiden tai tuloarvion muutosesityksessä on selvitettävä muutoksen vaikutukset määrärahoihin.

Valtuusto päättää toimielinten määrärahojen ja tavoitteiden muutoksista, kun organisaatiota muutetaan talousarviovuoden aikana.

55 § Omaisuuden luovuttaminen ja vuokraaminen

Kunnan omaisuuden luovuttamisesta ja vuokraamisesta päättää kunnanhallitus valtuuston hyväksymien perusteiden mukaisesti. Kunnanhallitus voi siirtää toimivaltaansa muille toimielimille ja viranhaltijoille.

56 § Poistosuunnitelman hyväksyminen

Kunnanvaltuusto hyväksyy suunnitelmapoistojen perusteet.

Kunnanhallitus hyväksyy hyödyke- tai hyödykeryhmäkohtaiset poistosuunnitelmat.

Kunnanvaltuusto vahvistaa talousarviossa poistolaskennan pohjaksi pienhankintarajan.

57 § Rahatoimen hoitaminen

Kunnan rahatoimen tehtäviä ovat maksuvalmiuden ylläpitäminen, maksuliikenteen hoito, lainarahoitus ja rahavarojen sijoittaminen.

Kunnanvaltuusto päättää kunnan rahoitustoiminnan perusteista. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuusto päättää lainan ottamisen ja lainan antamisen periaatteista sekä antolainojen ja vieraan pääoman muutoksista.

Muutoin kunnan rahatoimesta vastaa kunnanhallitus.

Rahatoimen käytännön hoitamisesta vastaa talousjohtaja.

58 § Maksuista päättäminen

Valtuusto päättää kunnan palveluista ja muista suoritteista perittävien maksujen yleisistä perusteista. Kunnanhallitus tai lautakunta päättää tarkemmin maksujen perusteista ja euromääristä. Kunnanhallitus tai lautakunta voi siirtää maksuista päättämiseen liittyvää toimivaltaansa alaiselleen viranomaiselle.

59 § Asiakirjojen antamisesta perittävät maksut

Pöytäkirjanotteesta, kopiosta tai muusta tulosteesta peritään sivukohtainen maksu 1 €/sivu (ALV 0 %). Sähköisesti toimitettavasta pöytäkirjanotteesta ei peritä maksua.

Jos tiedon esille hakeminen vaatii erityistoimenpiteitä, tiedonhausta peritään 30,00 €/tunti (ALV 0 %). Kopiosta ja tulosteesta peritään tällöin lisäksi myös sivukohtainen maksu.

9 luku Ulkoinen valvonta

60 § Ulkoinen ja sisäinen valvonta

Kunnan hallinnon ja talouden valvonta järjestetään siten, että ulkoinen ja sisäinen valvonta yhdessä muodostavat kattavan valvontajärjestelmän.

Ulkoinen valvonta järjestetään toimivasta johdosta riippumattomaksi. Ulkoisesta valvonnasta vastaavat tarkastuslautakunta ja tilintarkastaja.

Sisäinen valvonta on osa johtamista. Kunnanhallitus vastaa sisäisen valvonnan järjestämisestä.

61 § Tarkastuslautakunnan kokoukset

Tilintarkastajalla on läsnäolo- ja puheoikeus lautakunnan kokouksissa. Tilintarkastajalla ja lautakunnan määräämillä luottamushenkilöillä ja viranhaltijoilla on läsnäolovelvollisuus lautakunnan kokouksessa lautakunnan niin päättäessä.

Kunnanhallitus ei voi määrätä edustajaansa tarkastuslautakunnan kokouksiin.

Tarkastuslautakunnan päätökset tehdään ilman viranhaltijaesittelyä puheenjohtajan selostuksen pohjalta. Sihteerinä toimii tilintarkastaja. Kokousmenettelyssä noudatetaan muutoin 15 luvun määräyksiä.

62 § Tarkastuslautakunnan tehtävät ja raportointi

Sen lisäksi mitä kuntalain 121 §:ssä säädetään, tarkastuslautakunnan on

- seurattava tilintarkastajan tarkastussuunnitelman toteutumista sekä muutoinkin seurattava tilintarkastajan tehtävien suorittamista ja tehtävä tarpeen mukaan esityksiä tilintarkastuksen kehittämiseksi,
- huolehdittava, että tilintarkastusta varten on tarpeelliset voimavarat, jotka mahdollistavat tilintarkastuksen suorittamisen julkishallinnon hyvän tilintarkastustavan edellyttämässä laajuudessa sekä
- tehtävä aloitteita ja esityksiä tarkastuslautakunnan, tilintarkastajan ja sisäisen tarkastuksen tehtävien yhteensovittamisesta mahdollisimman tarkoituksenmukaisella tavalla.

Arvioinnin tulokset raportoidaan vuosittain valtuustolle annettavassa arviointikertomuksessa. Ennen arviointikertomuksen valmistumista tarkastuslautakunta voi antaa valtuustolle tarpeelliseksi katsomiaan selvityksiä. Tarkastuslautakunta voi raportoida tilikauden aikana valtuustolle myös muista merkittävistä havainnoista.

63 § Sidonnaisuusilmoituksiin liittyvät tehtävät

Tarkastuslautakunta valvoo kuntalain 84 §:ssä tarkoitetun sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja huolehtii sidonnaisuusrekisterin julkisten tietojen julkaisemisesta kunnan verkkosivuilla.

Tarkastuslautakunta on sidonnaisuusrekisterin rekisterinpitäjä.

Tarkastuslautakunnan on saatettava sidonnaisuusilmoitukset valtuustolle tiedoksi kerran vuodessa.

64 § Tilintarkastusyhteisön valinta

Tilintarkastusyhteisö valitaan neljän tilikauden hallinnon ja talouden tarkastamista varten.

65 § Tilintarkastajan tehtävät

Tilintarkastajan tehtävistä säädetään kuntalain 123 §:ssä.

66 § Tarkastuslautakunnan antamat tehtävät

Tilintarkastaja voi ottaa tarkastuslautakunnalta toimeksiantoja lautakunnan käsiteltävien asioiden valmisteluun ja täytäntöönpanoon liittyvien tehtävien suorittamisesta, mikäli ne eivät ole ristiriidassa julkishallinnon hyvän tilintarkastustavan kanssa.

67 § Tilintarkastuskertomus ja muu raportointi

Tilintarkastuskertomuksesta säädetään kuntalain 125 §:ssä.

Tilintarkastaja ilmoittaa havaitsemistaan olennaisista epäkohdista viipymättä kunnanhallitukselle annettavassa tilintarkastuspöytäkirjassa. Tilintarkastuspöytäkirja annetaan tiedoksi tarkastuslautakunnalle.

Tilintarkastaja raportoi tarkastussuunnitelman toteutumisesta ja tarkastushavainnoistaan tarkastuslautakunnan määräämällä tavalla.

10 luku Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

68 § Kunnanhallituksen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävät

Kunnanhallitus vastaa kokonaisvaltaisen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä, sekä

- hyväksyy sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevat ohjeet ja menettelytavat,
- valvoo, että sisäinen valvonta ja riskienhallinta toimeenpannaan ohjeistuksen mukaisesti ja tuloksellisesti sekä
- antaa toimintakertomuksessa tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä sekä selvityksen konsernivalvonnasta ja merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä
- vastaa sisäisen valvonnan järjestämisestä ja yhteen sovittamisesta siten että kunnan toiminnan laillisuus ja tuloksellisuus varmistetaan,
- hyväksyy sisäisen tarkastuksen suunnitelman, johon perustuen arvioidaan riskienhallinta-, valvonta-, johtamis- ja hallintoprosessien tuloksellisuutta,
- vastaa riskienhallinnan järjestämisestä siten, että kunnan toiminnan olennaiset riskit tunnistetaan ja kuvataan, riskin toteutumisen vaikutukset, toteutumisen todennäköisyys ja mahdollisuudet hallita riskiä arvioidaan

69 § Lautakunnan ja johtokunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävät

Lautakunta ja johtokunta vastaavat toimialallaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä, toimeenpanon valvonnasta ja tuloksellisuudesta sekä raportoivat kunnanhallitukselle sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä.

70 § Viranhaltijoiden ja esimiesten sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävät

Kunnanjohtaja sekä toimialojen ja tulosalueiden johtavat viranhaltijat vastaavat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimeenpanosta ja tuloksellisuudesta toimialallaan ja tulosalueellaan, ohjeistavat alaisiaan toimintayksiköitä sekä raportoivat kunnanhallituksen antamien ohjeiden mukaisesti.

Toimintayksiköiden esimiehet vastaavat yksikön riskien tunnistamisesta, arvioinnista, riskienhallinnan toimenpiteiden toteutuksesta ja toimivuudesta sekä raportoivat kunnanhallituksen antamien ohjeiden mukaisesti.

Konsernijohto vastaa konserniyhteisöjen ohjauksesta sekä yhteisöjen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisen ja tuloksellisuuden valvonnasta.

71 § Sisäisen tarkastuksen tehtävät

Sisäinen tarkastus arvioi objektiivisesti ja riippumattomasti sisäisen valvonnan, riskienhallinnan ja konsernivalvonnan järjestämistä ja tuloksellisuutta, raportoi arvioinnin tuloksista sekä esittää toimenpide-ehdotuksia järjestelmän kehittämiseksi. Sisäinen tarkastus raportoi kunnanhallitukselle ja kunnanjohtajalle.

Sisäisen tarkastuksen toiminnon tarkoitus, tehtävät ja vastuut määritellään kunnanhallituksen hyväksymässä sisäisen tarkastuksen toimintaohjeessa.

III OSA Valtuusto

11 luku Valtuuston toiminta

72 § Valtuuston toiminnan järjestelyt

Valtuuston toimikauden ensimmäisen kokouksen kutsuu koolle kunnanhallituksen puheenjohtaja. Kokouksen avaa iältään vanhin läsnä oleva valtuutettu, joka johtaa puhetta, kunnes valtuuston puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat on valittu.

Puheenjohtajiston toimikausi on kaksi (2) vuotta. Valtuustossa on kaksi varapuheenjohtajaa.

Valtuuston toiminnan sisäistä järjestelyä koskevien asioiden valmistelua johtaa valtuuston puheenjohtaja, jollei valtuusto toisin päättä.

Valtuuston kokousten pöytäkirjanpitäjänä ja valtuuston sihteerinä toimii talousjohtaja.

73 § Valtuustoryhmän muodostaminen ja valtuustoryhmän nimi

Valtuutetut voivat muodostaa valtuustoryhmiä valtuustotyöskentelyä varten.

Valtuustoryhmän muodostamisesta, nimestä ja puheenjohtajasta on annettava valtuuston puheenjohtajalle kirjallinen ilmoitus. Kaikkien ryhmään liittyvien valtuutettujen on allekirjoitettava ilmoitus.

Valtuustoryhmänä pidetään myös yhtä valtuutettua, jos hän on tehnyt 2 momentissa tarkoitetun ilmoituksen.

Valtuusto hyväksyy valtuustoryhmien nimet. Nimi ei saa olla sopimaton. Puolueen valtuustoryhmästä eronneiden valtuutettujen muodostaman uuden valtuustoryhmän nimestä ei saa aiheutua sekaantumisvaaraa puolueen valtuustoryhmän nimeen.

74 § Muutokset valtuustoryhmän kokoonpanossa

Valtuutetun on ilmoitettava kirjallisesti valtuuston puheenjohtajalle valtuustoryhmään liittymisestä ja siitä eroamisesta. Liittymisilmoituksessa on oltava asianomaisen ryhmän kirjallinen hyväksyminen.

Jos valtuutettu on erotettu valtuustoryhmästä, valtuustoryhmän on ilmoitettava tästä kirjallisesti valtuuston puheenjohtajalle.

75 § Istumajärjestys

Valtuutetut istuvat kokouksessa valtuustoryhmittäin puheenjohtajan hyväksymän istumajärjestyksen mukaisesti.

12 luku Valtuuston kokoukset

76 § Valtuuston varsinainen kokous ja sähköinen kokous

Valtuusto voi käsitellä asian varsinaisessa kokouksessaan, jossa kokouksen osallistujat ovat läsnä kokouspaikalla tai sähköisessä toimintaympäristössä tapahtuvassa kokouksessa (sähköinen kokous).

Sähköinen kokous voidaan pitää käyttäen sellaista videoneuvottelua tai muuta soveltuvaa teknistä tiedonvälitystapaa siten, että:

- 1) kokouksen puheenjohtaja ja sihteeri voivat luotettavasti todentaa kokoukseen osallistuvat;
- 2) kokouksen puheenjohtaja voi johtaa kokousta Kuntalain 102 §:ssä tarkoitetulla tavalla; ja
- 3) kokoukseen osallistuva voi seurata kokouksen kulkua ja osallistua asioiden käsittelyyn.
- 4) kokous voi olla ns. hybridikokous, jossa osa kokoukseen osallistuvista jäsenistä on läsnä kokouspaikalla ja osa sähköisesti

Valtuuston yleisöjulkisuus voidaan toteuttaa siten, että kokousta voi seurata myös sähköisesti. Asiasta päätetään kokouskohtaisesti kokouskutsun yhteydessä.

77 § Kokouskutsu

Kokouskutsun antaa valtuuston puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja. Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat.

Kokouskutsussa on mainittava, jos osa kokousasioista käsitellään suljetussa kokouksessa.

Kokouskutsu on lähetettävä vähintään neljä (4) päivää ennen valtuuston kokousta kullekin valtuutetulle sekä niille, joilla on kokouksessa läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus. Samassa ajassa on kokouksesta tiedotettava kunnan verkkosivuilla.

78 § Esityslista

Esityslista, joka sisältää selostuksen käsiteltävistä asioista ja ehdotukset valtuuston päätöksiksi, lähetetään kokouskutsun yhteydessä, jolleivät erityiset syyt ole esteenä. Jos esityslistalla, liitteissä tai oheismateriaalissa on salassa pidettäviä tietoja, asiakirjaan tehdään merkintä salassapidosta.

Valtuusto päättää, kuinka monelle varavaltuutetulle esityslista toimitetaan.

79 § Sähköinen kokouskutsu

Kokouskutsu, esityslista, liitteet ja oheismateriaali voidaan lähettää myös sähköisesti. Tällöin kunnanhallitus tai sen nimeämä viranhaltija vastaa siitä, että tähän tarvittavat tekniset laitteet, järjestelmät ja tietoliikenneyhteydet ovat käytettävissä.

80 § Esityslistan ja liitteiden julkaiseminen kunnan verkkosivuilla

Esityslista julkaistaan kunnan verkkosivuilla. Ennen julkaisemista esityslistalta poistetaan salassa pidettävät tiedot sekä henkilötiedot, joihin ei liity tiedottamisintressiä. Erityisestä syystä verkossa

julkaistavalta esityslistalta voidaan poistaa yksittäinen kokousasia. Esityslistan liitteitä julkaistaan kunnan verkkosivuilla harkinnan mukaan ottaen huomioon kunnan asukkaiden tiedonsaanti-intressit.

81 § Jatkokokous

Jos kaikkia kokouskutsussa mainittuja asioita ei saada kokouksessa käsiteltyä, käsittelemättä jääneet asiat voidaan siirtää jatkokokoukseen, johon ei tarvitse antaa eri kutsua. Kokouksesta poissa olleille lähetetään sähköinen viesti jatkokokouksen ajasta ja paikasta.

82 § Varavaltuutetun kutsuminen

Valtuutetun, joka ei pääse kokoukseen tai on esteellinen käsittelemään esityslistalla olevaa asiaa, on viipymättä ilmoitettava esteestä tai esteellisyydestä kunnanjohtajalle tai sihteerille.

Saatuaan valtuutetulta tai muuten luotettavasti tiedon esteestä tai esteellisyydestä kunnanjohtajan tai kokouksen sihteerin on kutsuttava valtuutetun sijaan kuntalain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettu varavaltuutettu. Varavaltuutetut kutsutaan kokoukseen noudattaen heidän sijaantulojärjestystään.

83 § Läsnäolo kokouksessa

Kunnanhallituksen puheenjohtajan ja kunnanjohtajan on oltava läsnä valtuuston kokouksessa. Heidän poissaolonsa ei estä asioiden käsittelyä. Kunnanhallituksen jäsenillä on läsnäolo-oikeus.

Edellä mainitulla henkilöllä on oikeus ottaa osaa keskusteluun, mutta ei päätöksen tekemiseen, jollei hän ole samalla valtuutettu.

Valtuusto päättää muiden henkilöiden läsnäolo- ja puheoikeudesta.

84 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Läsnä olevat valtuutetut ja varavaltuutetut todetaan nimenhuudolla, joka toimitetaan aakkosjärjestyksessä.

Todettuaan läsnä olevat valtuutetut puheenjohtaja toteaa esteen ilmoittaneet valtuutetut ja läsnä olevat varavaltuutetut sekä onko kokous laillisesti koolle kutsuttu ja päätösvaltainen.

Nimenhuudon jälkeen saapuvan valtuutetun on ilmoitauduttava välittömästi puheenjohtajalle. Poistumisesta kesken kokouksen on ilmoitettava puheenjohtajalle.

Kun varavaltuutettu osallistuu kokoukseen ja asianomaisen vaaliliiton, puolueen tai yhteislistan valtuutettu saapuu kesken kokouksen, tulee valtuutettu välittömästi varavaltuutetun tilalle.

Puheenjohtaja voi kokouksen kestäessä tai kokoustaunon päätyttyä tarvittaessa todeta uudelleen läsnäolijat.

Mikäli puheenjohtaja toteaa valtuuston menettäneen päätösvaltaisuuden, hänen on keskeytettävä tai lopetettava kokous.

85 § Kokouksen johtaminen

Puheenjohtajan tehtävistä kokouksen johtamisessa säädetään kuntalain 102 §:ssä.

86 § Puheenjohtajan luovuttaminen varapuheenjohtajalle

Puheenjohtaja voi tarvittaessa valtuuston suostumuksella luovuttaa puheenjohtajan kokouksessa varapuheenjohtajalle ja osallistua sinä aikana kokoukseen jäsenenä.

87 § Tilapäinen puheenjohtaja

Jos sekä puheenjohtaja että varapuheenjohtajat ovat poissa tai esteellisiä jossakin asiassa, valitaan kokousta tai asian käsittelyä varten tilapäinen puheenjohtaja iältään vanhimman valtuutetun johdolla.

88 § Esteellisyys

Ennen asian käsittelyn aloittamista esteellisen henkilön on ilmoitettava esteellisyydestään ja esteellisyyden aiheuttamasta perusteesta sekä vetäytyttävä asian käsittelystä ja poistuttava paikaltaan. Jos asia käsitellään suljetussa kokouksessa, esteellisen henkilön on poistuttava kokouksesta.

Puheenjohtajan on tarvittaessa saatettava kokoukseen osallistuvan esteellisyys valtuuston ratkaistavaksi. Asianomaisen henkilön tulee tarvittaessa antaa selvitystä seikoista, joilla voi olla merkitystä hänen esteellisyytensä arvioinnissa. Annettuaan pyydetyt selvityksen asianomaisen henkilön on poistuttava paikaltaan.

Henkilö, jonka esteellisyyden valtuusto ratkaisee, saa osallistua esteellisyyttään koskevan asian käsittelyyn vain hallintolain 29 §:ssä tarkoitetussa poikkeustilanteessa.

Esteellisyyttä koskeva ratkaisu on perusteltava pöytäkirjaan.

89 § Asioiden käsittelyjärjestys

Asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei valtuusto toisin päättä.

Kunnanhallituksen ehdotus on käsittelyn pohjana (*pohjaehdotus*). Jos asian on valmistellut tarkastuslautakunta tai tilapäinen valiokunta, tarkastuslautakunnan tai tilapäisen valiokunnan ehdotus on pohjaehdotus.

Jos kunnanhallitus, tarkastuslautakunta tai tilapäinen valiokunta on muuttanut esityslistalla olevaa ehdotustaan ennen kuin valtuusto on tehnyt päätöksen asiasta, muutettu ehdotus on pohjaehdotus. Jos ehdotus on peruutettu ennen kuin valtuusto on tehnyt päätöksen asiassa, asia on poistettava esityslistalta.

90 § Puheenvuorot

Kun asia on esitelty, siitä on varattava tilaisuus keskustella.

Puheenvuoro on pyydettävä selvästi havaittavalla tavalla tai toimittamalla puheenjohtajalle kirjallinen puheenvuoropyyntö.

Puheenvuorot annetaan pyydetyssä järjestyksessä. Tästä järjestyksestä poiketen puheenjohtaja voi antaa:

- asian käsittelyn alussa ryhmäpuheenvuoron kunkin valtuustoryhmän edustajalle ryhmien suuruuden mukaisessa järjestyksessä,
- puheenvuoron kunnanhallituksen puheenjohtajalle, kunnanjohtajalle sekä tarkastuslautakunnan ja tilapäisen valiokunnan puheenjohtajalle, kun käsitellään kyseisen toimielimen valmistelemaa asiaa sekä
- repliikki- ja kannatuspuheenvuoron.

Asian käsittelyjärjestystä koskeva työjärjestyspuheenvuoro on annettava ennen muita.

Kokouksen kulun turvaamiseksi puheenjohtajalla on oikeus yksittäisessä asiassa rajoittaa valtuutettujen puheenvuorojen pituutta.

Kokouspaikalla puheenvuoro on pidettävä omalta paikalta tai puhujakorokkeelta.

91 § Pöydällepano ja asian palauttaminen valmisteltavaksi

Jos keskustelun kuluessa tehdään kannatettu ehdotus asian pöydällepanosta, palauttamisesta valmisteltavaksi tai jokin muu ehdotus, jonka hyväksyminen keskeyttäisi asian käsittelyn, seuraavien puhujien on puheenjohtajan kehotuksesta rajoitettava puheenvuoronsa koskemaan vain tätä ehdotusta. Jos ehdotus hyväksytään yksimielisesti tai äänestämällä, puheenjohtaja keskeyttää asian käsittelyn. Jos ehdotus hylätään, asian käsittely jatkuu.

Asia, jota käsitellään ensimmäisen kerran valtuustossa eikä esityslistaa ole toimitettu kokouskutsun yhteydessä, pannaan pöydälle seuraavaan kokoukseen, jos vähintään neljäsosa läsnä olevista valtuutetuista pyytää asian pöydällepanoa. Muissa tilanteissa asian pöydällepanosta päätetään enemmistöpäätöksellä.

92 § Ehdotukset ja keskustelun päättäminen

Ehdotus on annettava kirjallisena, jos puheenjohtaja niin vaatii.

Kun kaikki puheenvuorot on käytetty, puheenjohtaja päättää keskustelun. Puheenjohtaja selostaa keskustelun kuluessa tehdyt ehdotukset ja onko ehdotusta kannatettu.

93 § Ilman äänestystä syntyvän päätöksen toteaminen

Jos keskustelun aikana ei ole tehty kannatettuja ehdotuksia, puheenjohtaja toteaa pohjaehdotuksen valtuuston päätökseksi.

Jos puheenjohtaja toteaa valtuuston yksimielisesti kannattavan kokouksessa tehtyä ehdotusta, puheenjohtaja toteaa ehdotuksen valtuuston päätökseksi.

94 § Äänestykseen otettavat ehdotukset

Äänestykseen otetaan pohjaehdotus ja kannatetut ehdotukset. Ehdotusta, joka on tehty vaihtoehtoisena tai menee käsiteltävän asian ulkopuolelle, ei kuitenkaan oteta äänestykseen.

Jos ehdotuksen tekijä ei ole paikalla äänestyksen alkaessa, hänen tekemänsä ehdotus katsotaan rauenneeksi eikä sitä oteta äänestykseen.

95 § Äänestystapa ja äänestysjärjestys

Äänestys toimitetaan nimenhuudolla tai valtuuston päättämällä muulla tavalla. Äänestys toimitetaan avoimesti.

Jos äänestykseen otettavia ehdotuksia on enemmän kuin kaksi, puheenjohtaja esittää valtuuston hyväksyttäväksi äänestysjärjestyksen. Äänestysjärjestys määräytyy seuraavien periaatteiden mukaan:

- Ensin otetaan äänestykseen kaksi eniten pohjaehdotuksesta poikkeavaa ehdotusta. Voittanut ehdotus asetetaan jäljellä olevista ehdotuksista eniten pohjaehdotuksesta poikkeavaa ehdotusta vastaan. Näin jatketaan, kunnes saadaan lopullinen vastaehdotus pohjaehdotukselle. Kuitenkin jos

äänestykseen on otettava pohjaehdotuksen kokonaan hylkäämistä tarkoittava ehdotus, se on asetettava viimeisenä äänestettäväksi muista ehdotuksista voittanutta vastaan.

- Jos asia koskee määrärahan myöntämistä, otetaan ensin äänestykseen määrältään suurimman ehdotuksen hyväksyminen tai hylkääminen ja näin jatketaan ehdotusten suuruuden mukaisessa järjestyksessä, kunnes jokin ehdotus hyväksytään, minkä jälkeen pienemmistä ehdotuksista ei enää äänestetä.
- Jos ehdotuksen hyväksyminen tai hylkääminen on riippumaton muista ehdotuksista, sen hyväksymisestä tai hylkäämisestä on äänestettävä erikseen.

96 § Äänestyksen tuloksen toteaminen

Puheenjohtaja toteaa äänestyksen tuloksena syntyvän päätöksen.

Jos päätöksen tekemiseen vaaditaan lain mukaan määräänemmistön kannatus tai yksimielisyys, puheenjohtajan on ilmoitettava siitä ennen äänestyksen toimittamista ja otettava se huomioon äänestyksen tuloksen todetessaan.

97 § Toimenpideoite

Tehtyään käsiteltävänä olevassa asiassa päätöksen valtuusto voi hyväksyä käsiteltyyn asiaan liittyvän toimenpideoitteen. Toimenpideoite osoitetaan kunnanhallitukselle. Se ei saa olla ristiriidassa valtuuston päätöksen kanssa eikä saa muuttaa tai laajentaa päätöstä.

98 § Pöytäkirjan laatiminen ja tarkastaminen

Valtuuston pöytäkirjaan sovelletaan, mitä pöytäkirjan laatimisesta määrätään 134 §:ssä.

Valtuusto valitsee jokaisessa kokouksessa kaksi valtuutettua tarkastamaan kokouksesta laaditun pöytäkirjan siltä osin kuin pöytäkirjaa ei tarkasteta kokouksessa. Pöytäkirja voidaan tarkastaa myös sähköisesti.

99 § Päätösten tiedoksianto kunnan jäsenille

Valtuuston pöytäkirja siihen liitettyine valitusosoituksineen pidetään tarkastamisen jälkeen nähtävänä kunnan verkkosivuilla siten kuin kuntalain 140 §:ssä säädetään.

13 luku Enemmistövaali ja suhteellinen vaali

100 § Vaaleja koskevat yleiset määräykset

Varajäsenet valitaan samassa vaalissa kuin varsinaiset jäsenet. Jos varajäsenet ovat henkilökohtaisia, varsinaisen ja henkilökohtaisen varajäsenen muodostamat ehdokasparit on hyväksyttävä ennen vaalia.

Enemmistövaali toimitetaan suljetuin lipuin, jos yksikin sitä vaatii. Suhteellinen vaali toimitetaan aina suljetuin lipuin. Suljetussa lippuäänestyksessä äänestäjän on taitettava äänestyslippu siten, ettei sen sisältö ole näkyvässä.

Äänestyslipussa ei saa olla asiattomia merkintöjä. Äänestysliput annetaan valtuuston puheenjohtajalle puheenjohtajan määräämässä järjestyksessä.

Äänestysliput sekä arvonnassa käytetyt liput on säilytettävä vaalipäätöksen lainvoimaisuuteen saakka. Jos vaali on toimitettu suljetuin lipuin, liput on säilytettävä suljetussa kuoressa.

101 § Enemmistövaali

Enemmistövaalissa äänen voi antaa kenelle tahansa vaalikelpoiselle ehdokkaalle tai ehdokasparille. Jos valittavia on enemmän kuin yksi, toimielimen jäsenellä on käytettävissään yhtä monta ääntä kuin on valittavia henkilöitä tai ehdokaspereja. Yhdelle ehdokkaalle tai ehdokasparille voi antaa vain yhden äänen ja kaikkia ääniä ei ole pakko käyttää.

Kun enemmistövaali toimitetaan suljetuin lipuin, kokouksen pöytäkirjantarkastajat toimivat samalla ääntenlaskijoina ja avustavat muutenkin vaalitoimituksessa, jollei valtuusto toisin päättä.

102 § Valtuuston suhteellisten vaalien vaalilautakunta

Valtuusto valitsee toimikaudekseen suhteellisten vaalien toimittamista varten vaalilautakunnan. Lautakunnassa on viisi (5) jäsentä ja kullakin henkilökohtainen varajäsen.

Valtuusto valitsee jäseniksi valituista lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

Lautakunnan sihteerinä toimii valtuuston pöytäkirjanpitäjä tai kunnanjohtaja, jollei valtuusto toisin päättä.

103 § Ehdokaslistojen laatiminen

Ehdokaslistassa saa olla enintään niin monen ehdokkaan tai ehdokasparin nimi kuin vaalissa on valittavia jäseniä ja varajäseniä.

Ehdokaslistan otsikossa on mainittava, missä vaalissa sitä käytetään. Vähintään kahden valtuutetun on allekirjoitettava ehdokaslista. Ensimmäinen allekirjoittaja toimii listan asiamiehenä, antaa listan valtuuston puheenjohtajalle ja on oikeutettu tekemään siihen 108 §:n mukaisia oikaisuja.

104 § Ehdokaslistojen jättäminen ja vaalitoimituksen nimenhuuto

Valtuusto määrää ajankohdan, milloin ehdokaslistat on viimeistään annettava valtuuston puheenjohtajalle sekä milloin vaalitoimituksen nimenhuuto aloitetaan.

105 § Ehdokaslistojen tarkastus ja oikaiseminen

Kun ehdokaslistojen antamisen määräaika on päättynyt, valtuuston puheenjohtaja antaa ehdokaslistat vaalilautakunnalle, joka tarkastaa, ovatko ne asianmukaisesti laaditut. Jos listassa todetaan virheitä, annetaan asiamiehelle tilaisuus korjata virheet vaalilautakunnan asettamassa määräajassa.

Jos sama henkilö on ehdokaslistan korjaamisen jälkeenkin ehdokkaana useammalla listalla, vaalilautakunnan on, mikäli mahdollista, tiedusteltava ehdokkaalta, mille listalle hänen nimensä jätetään.

106 § Ehdokaslistojen yhdistelmä

Ehdokaslistojen oikaisuja varten varatun määräajan päätyttyä vaalilautakunta laatii hyväksytyistä ehdokaslistoista yhdistelmän, johon jokaiselle ehdokaslistalle merkitään järjestysnumero.

Ennen vaalitoimituksen nimenhuudon alkamista ehdokaslistojen yhdistelmä annetaan valtuutetuille tiedoksi ja luetaan ääneen valtuustolle.

107 § Suhteellisen vaalin toimittaminen

Äänestyslippuun merkitään sen ehdokaslistan numero, jolle ääni annetaan. Valtuutetut antavat nimenhuudon määräämässä järjestyksessä valtuuston puheenjohtajalle äänestyslippunsa.

108 § Suhteellisen vaalin tuloksen toteaminen

Valtuuston puheenjohtaja antaa äänestysliput vaalilautakunnalle, joka tutkii niiden pätevyyden sekä laskee ja ilmoittaa vaalin tuloksen noudattaen soveltuvin osin, mitä kuntavaaleista säädetään.

Vaalilautakunta antaa vaalin tuloksesta kirjallisen ilmoituksen valtuuston puheenjohtajalle, joka toteaa vaalin tuloksen valtuustolle.

14 luku Valtuutetun aloite- ja kyselyoikeus

109 § Valtuutettujen aloitteet

Kokouskutsussa mainittujen asioiden käsittelyn jälkeen valtuustoryhmällä ja valtuutetulla on oikeus tehdä kirjallisia aloitteita kunnan toimintaa ja hallintoa koskevissa asioissa. Aloite annetaan puheenjohtajalle.

Aloite on sitä enempää käsittelemättä lähetettävä kunnanhallituksen valmisteltavaksi. Valtuusto voi päättää, että aloitteessa tarkoitetun asian valmistelusta käydään lähetekeskustelu.

Kunnanhallituksen on vuosittain maaliskuun loppuun mennessä esitettävä valtuustolle luettelo valtuutettujen tekemistä ja kunnanhallitukselle lähetetyistä aloitteista, joita valtuusto ei edellisen vuoden loppuun mennessä ole lopullisesti käsitellyt. Samalla on ilmoitettava, mihin toimenpiteisiin niiden johdosta on ryhdytty. Valtuusto voi todeta, mitkä aloitteista on käsitelty loppuun.

110 § Kunnanhallitukselle osoitettava kysymys

Vähintään neljäsosa valtuutetuista voi tehdä kunnanhallitukselle kirjallisen kysymyksen kunnan toiminnasta ja hallinnosta.

Kunnanhallituksen on vastattava kysymykseen viimeistään valtuuston kokouksessa, joka ensiksi pidetään kolmen kuukauden kuluttua kysymyksen tekemisestä.

Jos kysymystä käsiteltäessä tehdään kannatettu ehdotus tilapäisen valiokunnan asettamisesta selvittämään kysymyksessä tarkoitettua asiaa, valtuuston on päätettävä, asetetaanko tilapäinen valiokunta. Muuta päätöstä ei asiassa saa tehdä.

IV OSA Päätöksenteko- ja hallintomenettely

15 luku Kokousmenettely

111 § Määräysten soveltaminen

Tämän luvun määräyksiä noudatetaan valtuustoa lukuun ottamatta kunnan toimielinten kokouksissa sekä soveltuvin osin toimitus- ja katselmusmiesten kokouksissa. Luvun määräyksiä noudatetaan toissijaisina hallintosäännön muihin lukuihin nähden, jollei erikseen ole toisin määrätty.

112 § Toimielimen päätöksentekotavat

Toimielimelle kuuluvista asioista voidaan päättää varsinaisessa kokouksessa, sähköisessä toimintaympäristössä tapahtuvassa kokouksessa (sähköinen kokous) tai sähköisesti ennen kokousta (sähköinen päätöksentekomenettely).

Toimielin voi käsitellä asian

- varsinaisessa kokouksessaan, jossa kokouksen osallistujat ovat läsnä kokouspaikalla,
- sähköisessä toimintaympäristössä käyttäen videoneuvotteluyhteyttä tai muuta soveltuvaa teknistä tiedonvälitystapaa siten, että
 - 1) kokouksen puheenjohtaja ja sihteeri voivat luotettavasti todentaa kokoukseen osallistuvat;
 - 2) kokouksen puheenjohtaja voi johtaa kokousta Kuntalain 102 §:ssä tarkoitetulla tavalla; ja
 - 3) kokoukseen osallistuva voi seurata kokouksen kulkua ja osallistua asioiden käsittelyyn.
 - 4) kokous voi olla ns. hybridikokous, jossa osa kokoukseen osallistuvista jäsenistä on läsnä kokouspaikalla ja osa sähköisesti taikka
- suljetussa sähköisessä päätöksentekomenettelyssä.

Suljettuun sähköiseen kokoukseen voi osallistua vain sellaisesta paikasta, jossa salassa pidettävät tiedot ja kokouksessa käydyt keskustelut eivät ole ulkopuolisen kuultavissa tai nähtävissä.

Viranhaltijat ja luottamushenkilöt vastaavat omasta puolestaan salassapitovelvoitteiden noudattamisesta osallistuessaan sähköiseen kokoukseen.

Salassapitovelvoitteista säädetään julkisuuslain 22–23 §:ssä ja yleiset salassapitoperusteet ovat 24 §:ssä. Kunnanhallitus tai sen nimeämä viranhaltija vastaa, että sähköisiin kokouksiin ja sähköiseen päätösmenettelyyn tarvittavat tekniset laitteet, järjestelmät ja tietoliikenneyhteydet ovat ajantasaisia ja tietoturvallisia lakien edellyttämällä tavalla.

113 § Sähköinen päätöksentekomenettely

Toimielin voi päättää asioita sähköisessä päätöksentekomenettelyssä kuntalain 100 §:n mukaisesti. Päätöksentekomenettelyä voidaan käyttää kaikkiin toimielimen päätösvaltaan kuuluviin asioihin.

114 § Kokousaika ja -paikka

Toimielin päättää kokoustensa ajan ja paikan.

Kokous pidetään myös, milloin puheenjohtaja katsoo kokouksen tarpeelliseksi tai enemmistö toimielimen jäsenistä tekee puheenjohtajalle esityksen kokouksen pitämisestä ilmoittamansa asian käsittelyä varten. Tällöin puheenjohtaja määrää kokousajan.

Puheenjohtaja voi perustellusta syystä peruuttaa kokouksen.

115 § Kokouskutsu

Kokouskutsun antaa puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja.

Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat. Kokouskutsussa on mainittava, mitä toimielimen päätöksentekotapaa noudatetaan kunkin asian kohdalla. Jos asia käsitellään

sähköisessä päätöksentekomenettelyssä, tulee kutsussa ilmaista, mihin mennessä asia on käsiteltävä sähköisesti.

Esityslista, joka sisältää selostuksen käsiteltävistä asioista ja ehdotukset toimielimen päätöksiksi, lähetetään kokouskutsun yhteydessä, jolleivät erityiset syyt ole esteenä. Jos esityslistalla, liitteissä tai oheismateriaalissa on salassa pidettäviä tietoja, asiakirjaan tehdään merkintä salassapidosta.

Kokouskutsu lähetetään jäsenille ja muille, joilla on läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus, toimielimen päättämällä tavalla.

116 § Sähköinen kokouskutsu

Kokouskutsu, esityslista, liitteet ja oheismateriaali voidaan lähettää sähköisesti. Tällöin kunnanhallitus tai sen nimeämä viranhaltija vastaa siitä, että tähän tarvittavat tekniset laitteet, järjestelmät ja tietoliikenneyhteydet ovat käytettävissä.

117 § Esityslistan ja liitteiden julkaiseminen kunnan verkkosivuilla

Esityslista julkaistaan kunnan verkkosivuilla. Ennen julkaisemista esityslistalta poistetaan salassa pidettävät tiedot sekä henkilötiedot, joihin ei liity tiedottamisintressiä. Verkossa julkaistavalta esityslistalta voidaan poistaa yksittäisiä kokousasioita, joihin ei liity erityistä tiedottamisintressiä tai mikäli erityisestä syystä asian valmistelua ei julkisteta ennen päätöksentekoa. Esityslistan liitteitä julkaistaan verkossa harkinnan mukaan ottaen huomioon kunnan asukkaiden tiedonsaanti-intressit.

118 § Jatkokokous

Jos kaikkia kokouskutsussa mainittuja asioita ei saada kokouksessa käsiteltyä, käsittelemättä jääneet asiat voidaan siirtää jatkokokoukseen, johon ei tarvitse antaa eri kutsua. Kokouksesta poissa olleille lähetetään sähköinen viesti jatkokokouksen ajasta ja paikasta sekä jatkokokouksen päätöksentekotavasta.

119 § Varajäsenen kutsuminen

Toimielimen jäsenen on kutsuttava varajäsen sijaansa, mikäli hän ei pääse kokoukseen. Kun jäsen on esteellinen jossakin kokousasiassa tai esteen vuoksi ei voi osallistua jonkin asian käsittelyyn, hän voi kutsua varajäsenen yksittäisen asian käsittelyyn.

Myös puheenjohtaja, esittelijä tai toimielimen sihteeri voivat toimittaa kutsun varajäsenelle.

120 § Läsnäolo kokouksessa

Toimielimen jäsenten ja esittelijän lisäksi toimielimen kokouksessa on läsnäolo- ja puheoikeus

- valtuuston puheenjohtajalla ja varapuheenjohtajilla kunnanhallituksen kokouksessa kuntalain 18.2 §:n mukaan
- kunnanhallituksen puheenjohtajalla ja kunnanjohtajalla muiden toimielinten kokouksessa, ei kuitenkaan tarkastuslautakunnan eikä valtuuston tilapäisen valiokunnan kokouksessa eikä vaalilaissa säädettyjen vaalitoimielinten kokouksissa

Toimielin päättää muiden henkilöiden läsnäolo- ja puheoikeudesta.

Toimielin voi päättää asiantuntijan kuulemisesta yksittäisessä asiassa. Asiantuntija voi olla läsnä kokouksessa asiasta käytyä keskustelun päättymiseen asti.

121 § Kunnanhallituksen edustaja muissa toimielimissä

Kunnanhallitus voi 2 momentista ilmenevin rajoituksin määrätä muihin toimielimiin edustajansa, jolla on läsnäolo- ja puheoikeus toimielimen kokouksessa. Edustajaksi voidaan määrätä myös kunnanhallituksen varajäsen tai kunnanjohtaja.

Kunnanhallitus ei voi määrätä edustajaansa tarkastuslautakuntaan, valtuuston tilapäiseen valiokuntaan eikä vaalilaissa säädettyihin vaalitoimielimiin.

122 § Kokouksen julkisuus

Muun toimielimen kuin kunnanvaltuuston kokoukset ovat julkisia vain, jos toimielin niin päättää eikä kokouksessa käsitellä asiaa tai asiakirjaa, joka on lailla säädetty salassa pidettäväksi.

123 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Avattuaan kokouksen puheenjohtaja toteaa läsnä olevat sekä onko kokous laillisesti koolle kutsuttu ja päätösvaltainen. Lauta- ja toimikunnat ovat yleensä päätösvaltaisia, kun paikalla yli puolet jäsenistä. Vaalitoimielimistä on erilliset määräykset.

124 § Tilapäinen puheenjohtaja

Jos sekä puheenjohtaja että varapuheenjohtaja ovat poissa tai esteellisiä jossakin asiassa, valitaan kokousta tai asian käsittelyä varten tilapäinen puheenjohtaja iältään vanhimman jäsenen johdolla.

125 § Kokouksen johtaminen ja puheenvuorot

Puheenjohtajan tehtävistä kokouksen johtamisessa ja toimielimen jäsenen puheenvuoroista säädetään kuntalain 102 §:ssä.

Asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei toimielin toisin päättä.

126 § Kokouskutsussa mainitsemattoman asian käsittely

Toimielin voi esittelijän ehdotuksesta tai jäsenen ehdotuksesta, jota on kannatettu, ottaa enemmistöpäätöksellä käsiteltäväksi asian, jota ei ole mainittu kokouskutsussa.

Jos esittelijän ehdotus on asian palauttaminen valmisteltavaksi, toimielin voi ratkaista asian päätöksellään vain perustellusta syystä.

127 § Esittely ja esittelijät

Asiat päätetään toimielimen kokouksessa viranhaltijan esittelystä. Tarkastuslautakunnassa asiat kuitenkin päätetään puheenjohtajan selostuksen pohjalta.

Toimielin

Kunnanhallitus
Keskusvaalilautakunta
Rakennus- ja ympäristölautakunta

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta

esittelijä

kunnanjohtaja
kunnanjohtaja
tekninen johtaja
rakennustarkastaja MRL mukaisissa
ympäristösihteeri ympäristöasioissa
rehtori

Esittelijän ehdotus on käsittelyn pohjana (pohjaehdotus). Jos esittelijä on muuttanut esityslistalla olevaa ehdotustaan ennen kuin toimitus on tehnyt päätöksen asiasta, pohjaehdotus on muutettu ehdotus. Jos ehdotus on peruutettu, asia on poistettava esityslistalta, jollei toimitus toisin päättä.

Esittelijän ollessa poissa tai esteellinen toimii esittelijänä hänen sijaisekseen määrätty.

Esittelijä

Kunnanjohtaja
Tekninen johtaja
Rakennustarkastaja
Ympäristösihteeri
Rehtori

sijainen

1. talousjohtaja
1. rakennustarkastaja 2. kunnanrakennusmestari
1. tekninen johtaja 2. kunnanrakennusmestari
1. tekninen johtaja 2. rakennustarkastaja
1. varajohtaja

Toimitus voi erityisestä syystä päättää, että asia käsitellään puheenjohtajan selostuksen pohjalta ilman viranhaltijan esittelyä.

Esittelijän ollessa poissa tai esteellinen hänen sijaisekseen määrätty toimii esittelijänä.

Esittelijä vastaa esittelemiensä kokousasioiden asianmukaisesta valmistelusta ja on velvollinen tekemään toimitukselle päätösehdotuksen.

Toimitus voi erityisestä syystä päättää, että asia käsitellään puheenjohtajan selostuksen pohjalta ilman viranhaltijan esittelyä. Toimitus tällöin päättää, että puheenjohtajan ehdotus on käsittelyn pohjana eikä vaadi kannatusta.

128 § Esteellisyys

Ennen asian käsittelyn aloittamista esteellisen henkilön on ilmoitettava esteellisyydestään ja esteellisyyden aiheuttamasta perusteesta sekä vetäydyttävä asian käsittelystä ja poistuttava kokouksesta.

Puheenjohtajan on tarvittaessa saatettava kokoukseen osallistuvan esteellisyys toimituksen ratkaistavaksi. Asianomaisen henkilön tulee tarvittaessa antaa selvitystä seikoista, joilla voi olla merkitystä hänen esteellisyytensä arvioinnissa. Annettuaan pyydetyt selvitykset asianomaisen henkilön on poistuttava kokouksesta.

Henkilö, jonka esteellisyyden toimitus ratkaisee, saa osallistua esteellisyyttään koskevan asian käsittelyyn vain hallintolain 29 §:ssä tarkoitetussa poikkeustilanteessa.

Esteellisyyttä koskeva ratkaisu on perusteltava pöytäkirjaan.

129 § Pöydällepano ja asian palauttaminen valmisteltavaksi

Jos keskustelun kuluessa tehdään kannatettu ehdotus asian pöydällepanosta, palauttamisesta valmisteltavaksi tai jokin muu ehdotus, jonka hyväksyminen keskeyttäisi asian käsittelyn, seuraavien puhujien on puheenjohtajan kehoituksesta rajoitettava puheenvuoronsa koskemaan vain tätä ehdotusta. Jos ehdotus hyväksytään yksimielisesti tai äänestämällä, puheenjohtaja keskeyttää asian käsittelyn. Jos ehdotus hylätään, asian käsittely jatkuu.

130 § Ehdotukset ja keskustelun päättäminen

Ehdotus on annettava kirjallisena, jos puheenjohtaja niin vaatii.

Kun kaikki puheenvuorot on käytetty, puheenjohtaja päättää keskustelun. Puheenjohtaja selostaa keskustelun kuluessa tehdyt ehdotukset ja onko ehdotusta kannatettu.

131 § Ilman äänestystä syntyvän päätöksen toteaminen

Jos keskustelun aikana ei ole tehty kannatettuja ehdotuksia, puheenjohtaja toteaa pohjaehdotuksen toimielimen päätökseksi.

Jos puheenjohtaja toteaa toimielimen yksimielisesti kannattavan kokouksessa tehtyä ehdotusta, puheenjohtaja toteaa ehdotuksen toimielimen päätökseksi.

132 § Äänestykseen otettavat ehdotukset

Äänestykseen otetaan pohjaehdotus ja kannatetut ehdotukset. Ehdotusta, joka on tehty vaihtoehtoisena tai menee käsiteltävän asian ulkopuolelle, ei kuitenkaan oteta äänestykseen.

Jos ehdotuksen tekijä ei ole paikalla äänestyksen alkaessa, hänen tekemänsä ehdotus katsotaan rauenneeksi eikä sitä oteta äänestykseen.

133 § Äänestys ja vaali

Äänestykseen sovelletaan muilta osin, mitä 12 luvussa määrätään äänestysmenettelystä valtuustossa. Vaalin toimittamista koskevat määräykset ovat 13 luvussa.

134 § Pöytäkirjan laatiminen ja tarkastaminen

Pöytäkirjan pitämisestä ja sisällöstä vastaa toimielimen puheenjohtaja. Jos puheenjohtaja ja pöytäkirjanpitäjä ovat eri mieltä kokouksen kulusta, pöytäkirja laaditaan puheenjohtajan näkemyksen mukaan.

Pöytäkirjan allekirjoittaa puheenjohtaja ja varmentaa pöytäkirjanpitäjä.

Pöytäkirja tarkastetaan toimielimen päättämällä tavalla.

Pöytäkirja voidaan allekirjoittaa ja tarkastaa sähköisesti. Sähköisessä päätöksentekomenettelyssä tehtyjä päätöksiä koskeva pöytäkirja tai sen osa voidaan tarkastaa erikseen ennen kokousta.

Toimielimen pöytäkirjaan merkitään ainakin:

Järjestäytymistietoina

- toimielimen nimi
- merkintä käytetyistä päätöksentekotavoista (varsinainen kokous, sähköinen kokous, yksilöidään päätökset, jotka on tehty sähköisessä päätöksentekomenettelyssä)
- kokouksen alkamis- ja päättymisaika sekä kokouksen keskeytykset
- kokouspaikka
- läsnä ja poissa olleet ja missä ominaisuudessa kukin on ollut läsnä
- kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Asian käsittelytietoina

- asiaotsikko
- selostus asiasta
- esittelijän päätösehdotus
- esteellisyys ja perustelut

- tehdyt ehdotukset ja onko niitä kannatettu
- äänestykset: äänestystapa, äänestysjärjestys, äänestysesitys sekä äänestyksen tulos siten, että kunkin jäsenen kannanotto ilmenee pöytäkirjasta
- vaalit: vaalitapa ja vaalin tulos
- asiassa tehty päätös
- eriävä mielipide

Muuna tietoina

- salassapitomerkinnot
- puheenjohtajanallekirjoitus
- pöytäkirjanpitäjänvarmennus
- merkintä pöytäkirjan tarkastuksesta sekä
- merkintä nähtävänä pitämisestä yleisessä tietoverkossa, mikäli pöytäkirja on ollut yleisesti nähtävänä

Pöytäkirjaan liitetään päätöksiä koskevat oikaisuvaatimusohjeet ja valitusosoitukset sekä muutoksenhaku-kiellot.

Toimielimen pöytäkirjan sisältöä koskevia määräyksiä noudatetaan soveltuvin osin viranhaltijan ja luottamushenkilön tekemissä päätöksissä.

Kunnanhallitus antaa tarvittaessa tarkempia ohjeita pöytäkirjan laatimisesta.

135 § Päätösten tiedoksianto kunnan jäsenelle

Kunnanhallituksen ja lautakunnan pöytäkirja siihen liitettyine oikaisuvaatimusohjeineen tai valitusosoituksineen pidetään tarkastamisen jälkeen nähtävänä kunnan verkkosivuilla siten kuin kuntalain 140 §:ssä tarkemmin säädetään.

Muun viranomaisen pöytäkirja annetaan vastaavalla tavalla tiedoksi kunnan jäsenille, jos asianomainen viranomainen katsoo sen tarpeelliseksi.

Kunnanhallitus antaa ohjeet salassapito- ja tietosuojavelvoitteiden huomioon ottamisesta annettaessa päätöksiä tiedoksi yleisessä tietoverkossa. Lautakunta voi antaa tarkentavaa ohjeistusta omalla toimialallaan.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

16 luku Luottamushenkilöiden palkkiot

136 § Luottamushenkilön oikeus palkkioon

Kunnan luottamushenkilölle suoritetaan kokouspalkkiota, palkkiota luottamustoimen hoitamisesta, korvausta ansionmenetyksestä ja kustannuksista, joita luottamustoimen vuoksi aiheutuu sijaisen palkkaamisesta, lastenhoidon järjestämisestä tai muusta vastaavasta syystä sekä matkakustannusten korvausta ja päivärahaa tämän palkkiosäännön mukaan.

137 § Kokouspalkkiot

Kunnan toimielinten kokouksista suoritetaan palkkiota seuraavasti:

Kunnanvaltuusto	60 €
Kunnanvaltuuston iltakoulu	60 €
Seutukuntavaltuusto	60 €
Kunnanhallitus	100 €
Kunnanhallituksen iltakoulu	100 €
Kunnanhallituksen jaosto	60 €
Tarkastuslautakunta	60 €
Lautakunnat	50 €
Muut toimielimet (johtokunnat, toimikunnat)	50 €

Kokouspalkkio suoritetaan toimielimen jäsenten lisäksi esittelijälle, sihteerille, asiantuntijalle sekä muulle, jolla valtuuston työjärjestyksen, hallintosäännön tai jonkin toimielimen päätöksellä on oikeus olla kokouksessa läsnä.

138 § Kokouksen puheenjohtajan ja sihteerin palkkio

Puheenjohtajalle tai kokouksen puheenjohtajana toimivalle varapuheenjohtajalle ja kokouksen sihteerille sekä esittelijälle suoritetaan kokouspalkkio 50 %:lla korotettuna.

Mikäli puheenjohtaja tai esittelijä toimii myös kokouksen sihteerinä, suoritetaan kokouspalkkio kuitenkin vain yhden kerran korotettuna.

139 § Kokouspalkkion korottaminen

Yli kolme tuntia kestävästä kokouksesta suoritetaan 95 §:ssä mainitun kokouspalkkion lisäksi 50 % sanotun kokouspalkkion määrästä jokaista kolmen tunnin jälkeen alkavaa tuntia kohden.

Jos toimielin pitää samana kalenterivuorokautena useamman kuin yhden kokouksen, katsotaan ne kokouspalkkiota laskettaessa yhdeksi kokoukseksi, ellei kokouksen välinen aika ole yli kaksi tuntia.

140 § Puheenjohtajan vuosipalkkio

Seuraavien toimielinten puheenjohtajille suoritetaan tässä palkkiosäännössä määrättyjen kokouspalkkioiden lisäksi kokousten ulkopuolella hoidetuista luottamustehtävistä puheenjohtajan tehtävistä palkkiota vuosittain seuraavasti:

Kunnanvaltuuston puheenjohtaja	2000 € + kulukorvausta 500 €/vuosi
Kunnanhallituksen puheenjohtaja	2000 € + kulukorvausta 500 €/vuosi
Rakennus- ja ympäristö- sekä sivistys- ja hyvinvointi- lautakuntien puheenjohtajat	600 €
Valtuuston varapuheenjohtajat	450 €
Hallituksen varapuheenjohtajat	450 €
Tarkastuslautakunnan puheenjohtaja	450 €

Kulukorvaus kattaa lisääntyneet puhelinkulut ja Halsualla tapahtuvien edustusten matkakorvaukset.

Mikäli puheenjohtaja on estynyt hoitamasta tehtäviään, lakkaa hänen oikeutensa vuosipalkkioon, kun este on jatkunut yhtäjaksoisesti kuukauden.

141 § Toimituspäiväpalkkio

Katselmuksesta, neuvottelusta tai muusta toimituksesta, johon kunnan toimielimen jäsen osallistuu toimieli-
men päätöksen perusteella ja josta laaditaan pöytäkirja tai muistio, suoritetaan toimituspäiväpalkkiota 50 €. Tällaiseen toimituspäiväpalkkioon sovelletaan mitä tämän säännön 98 §:ssä on määrätty, kuitenkin enintään kuudelta tunnilta.

142 § Keskusvaalilautakunta

Keskusvaalilautakunnan sihteerille suoritetaan kokonaispalkkiona vaaleista 500 €, mikä sisältää kokouspalkkiot sekä työaikakorvauksen vaalitoimituspäivän ennakkolaskenta- yms. työstä.

143 § Vaalilautakunnat ja vaalitoimikunta

Vaalilautakunnan puheenjohtajalle ja jäsenille suoritetaan kultakin vaalitoimituspäivältä palkkiota, johon samalla sisältyy korvaus vaalitoimituksen päätyttyä suoritettavasta laskentatyöstä, seuraavasti:

1. Puheenjohtaja	200 €
2. Jäsenet	150 €

Vaalitoimikunnan puheenjohtajalle ja jäsenille suoritetaan kultakin vaalitoimituspäivältä palkkiota seuraavasti:

1. Puheenjohtaja	75 €
2. Jäsenet	50 €
3. Kotiäänestyksen toimitsija	50 €

144 § Muu luottamustehtävä

Sellaisesta luottamustehtävästä, jota ei ole mainittu tässä säännössä, kunnanhallitus tarvittaessa päättää palkkion erikseen.

145 § Ansionmenetykskorvaus

Luottamushenkilölle suoritetaan korvausta ansionmenetyksestä samoin kuin kustannuksista, joita luottamustoimen vuoksi aiheutuu sijaisen palkkaamisesta, lastenhoidon järjestämisestä tai muusta vastaavasta syystä jokaiselta alkavalta tunnilta, ei kuitenkaan enemmältä kuin kahdeksalta tunnilta kalenterivuorokaudessa.

Saadakseen korvausta työansion menetyksestä, luottamushenkilön tulee esittää työnantajan todistus siitä, että luottamustoimen hoitamiseen käytetty aika olisi ollut hänen työaikaansa ja että hänelle ei makseta siltä ajalta palkkaa.

Luottamushenkilön, joka tekee ansio- tai muuta työtä olematta työ- tai virkasuhteessa, tulee esittää kirjallisesti riittävä selvitys ansionmenetyksestään.

Ansionmenetysten ja kustannusten korvaamista koskeva vaatimus on esitettävä kuuden kuukauden kuluessa asianomaisen toimielimen sihteerille tai toimitettava se taloudesta vastaavalle toimialajohtajalle.

Palkkiot maksetaan puolivuositain kesä- ja joulukuussa.

146 § Matkakorvaus, päiväraha tms. korvaus

Luottamushenkilöiden kokousmatkoista ja muista luottamustoimen hoitamiseksi tehdyistä matkoista suoritetaan matkakustannusten korvausta, päivärahaa, ateriakorvausta, majoittumiskustannusten korvausta ja yömatkarahaa kunnallisen yleisen virkaehtosopimuksen mukaan.

17 luku Muut määräykset

147 § Aloiteoikeus

Kunnan asukkaalla ja kunnassa kiinteistön omistavalla tai hallitsevilla sekä kunnassa toimivalla yhteisöllä ja säätiöllä on oikeus tehdä aloitteita kunnan toimintaa koskevissa asioissa. Palvelun käyttäjällä on oikeus tehdä aloitteita palveluaan koskevassa asiassa.

Aloite tulee tehdä kirjallisesti tai sähköisellä asiakirjalla. Aloitteesta tulee käydä ilmi, mitä asia koskee sekä aloitteen tekijän nimi, kotikunta ja yhteystiedot.

148 § Aloitteen käsittely

Aloitteen käsittelee se kunnan viranomainen, jolla on toimivalta tehdä päätöksiä aloitteen tarkoittamassa asiassa. Jos toimivaltainen viranomainen on toimielin, aloitteista ja aloitteiden perusteella suoritetuista toimenpiteistä on annettava toimielimelle tieto jäljempänä määrättyllä tavalla.

Kunnanhallituksen on vuosittain maaliskuun loppuun mennessä esitettävä valtuustolle luettelo sen toimivaltaan kuuluvista aloitteista ja niiden perusteella suoritetuista toimenpiteistä. Valtuusto voi samalla päättää, mitkä aloitteista on loppuun käsitelty.

Muun toimielimen kuin valtuuston toimivaltaan kuuluvista aloitteista on annettava tieto toimielimelle niiden päättämällä tavalla. Toimielin voi samalla päättää, mitkä aloitteista ovat loppuun käsiteltyjä.

149 § Aloitteen tekijälle annettavat tiedot

Aloitteen tekijälle on ilmoitettava kuukauden kuluessa aloitteen saapumisesta, missä viranomaisessa aloite käsitellään, arvioitu käsittelyaika sekä keneltä saa lisätietoja aloitteen käsittelystä.

Sen jälkeen, kun aloite on käsitelty loppuun, aloitteen tekijälle on ilmoitettava, onko aloite johtanut toimenpiteisiin.

150 § Asiakirjojen allekirjoittaminen

Kunnan puolesta tehtävät sopimukset ja annettavat sitoumukset allekirjoittavat kunnanhallituksen puheenjohtaja, varapuheenjohtaja tai kunnanjohtaja ja varmentaa talousjohtaja, asianomaisen hallinnonalan esimiehenä toimiva toimialajohtaja taikka kunnanhallituksen valtuuttama muu viranhaltija.

Valtuuston ja kunnanhallituksen toimituskirjan ja kirjelmän allekirjoittaa kunnanjohtaja ja varmentaa talousjohtaja tai asianomaisen hallinnonalan toimialajohtaja taikka kunnanhallituksen määräämä muu viranhaltija.

Muun toimielimen päätökseen perustuvan sopimuksen ja sitoumuksen allekirjoittaa lautakunnan puheenjohtaja ja varmentaa toimialajohtaja, jollei toimielin ole päättänyt toisin.

Toimielimen puheenjohtaja, esittelijä tai pöytäkirjanpitäjä voi yksinkin allekirjoittaa toimielimen päätökseen perustuvan asiakirjan.

Toimielimen pöytäkirjanotteen allekirjoittaa esittelijä, pöytäkirjanpitäjä tai muu toimielimen määräämä henkilö. Virallisen pöytäkirjanotteen voi allekirjoittaa myös keskusarkistonhoitaja yksin.

Toimielimen asiakirjoista annettavat otteet ja jäljennökset todistaa oikeaksi esittelijä, pöytäkirjanpitäjä tai muu toimielimen määräämä henkilö sekä keskusarkistonhoitaja yksin.

Viranhaltija allekirjoittaa päätökset, sopimukset, sitoumukset ja muut asiakirjat päättämissään asioissa.

Valmistelua koskevat asiakirjat allekirjoittaa asian valmistelija.

151 § Todisteellisen tiedoksiannon vastaanottaminen

Todisteellisen tiedoksiannon voi kunnan puolesta vastaanottaa kunnanhallituksen puheenjohtaja, kunnanjohtaja, talousjohtaja sekä kunnanjohtajan valtuuttama viranhaltija.

Todisteellisen tiedoksiannon voi kunnan puolesta lautakunnan toimialalla vastaanottaa lautakunnan puheenjohtaja, toimialajohtaja tai muu toimialajohtajan valtuuttama henkilö.

152 § Sijaisjärjestys

Viranhaltijoita, jotka ovat estyneitä tai esteellisiä asian käsittelyyn, on sijainen seuraavasti:

- kunnanjohtaja	1. talousjohtaja	2. khal pj
- talousjohtaja	1. kirjanpitäjä	2. palkkasihteeri
- tekninen johtaja	1. rakennustarkastaja	2. kunnanrakennusmestari
- rakennustarkastaja	1. tekninen johtaja	
- ympäristösihteeri	1. tekninen johtaja	
- rehtori	1. varajohtaja	
- kirjastonjohtaja	1. kirjastovirkailija	
- varhaiskasvatusjohtaja	1. rehtori	
- keskusarkiston toimistosihiteeri (keskusarkistonhoitaja)	1. teknisen toimiston toimistosihiteeri	

153 § Voimaantulo

Tämä hallintosääntö tulee voimaan 1.8.2021.